

تاریخ آزمون

۱۴۰۳/۰۵/۱۹ جمعه

سوالات آزمون

دفترچه شماره (۱)

دوم متوسطه

پایه یازدهم تجربی

شماره داوطلب:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۴۵ دقیقه	تعداد سوال: ۱۳۵

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال از تا	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی ۱	۲۰	اجباری	۱	۳۵ دقیقه
	ریاضی ۲	۱۰	اختیاری	۲۱	
۲	زیست‌شناسی ۱	۲۵	اجباری	۳۱	۳۵ دقیقه
	زیست‌شناسی ۲	۱۰	اختیاری	۵۶	
۳	فیزیک ۱	۲۵	اجباری	۶۶	۴۰ دقیقه
	فیزیک ۲	۱۰	اختیاری	۹۱	
۴	شیمی ۱	۲۵	اجباری	۱۰۱	۳۵ دقیقه
	شیمی ۲	۱۰	اختیاری	۱۲۶	

ریاضیات

- ۱ حاصل $(\tan \theta + \frac{1 - \sin \theta}{\cos \theta}) \cdot \frac{1 - \sin \theta}{1 + \tan^2 \theta}$ کدام است؟

۱ (۴)

 $\sin^2 \theta$ (۳) $\cos^2 \theta$ (۲) $\cos \theta$ (۱)

- ۲ حاصل $\frac{\sin 18^\circ \cos 75^\circ - \sin 27^\circ \cos 72^\circ}{\cos 15^\circ \cot 9^\circ - \cos 36^\circ \tan 45^\circ}$ کدام است؟

-۰/۲۵ (۴)

۰/۲۵ (۳)

۰/۷۵ (۲)

-۰/۱ (۱)

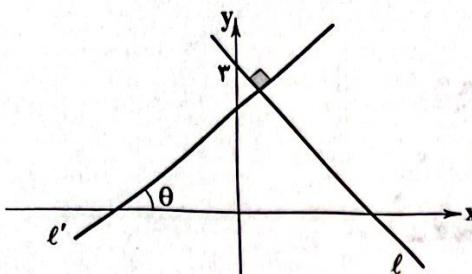
- ۳ اگر $\sin \theta = ۰/۶$ باشد، معادله خط ℓ کدام است؟

$۳x + ۴y = ۳$ (۱)

$۴x + ۳y = ۹$ (۲)

$۴x + ۳y = ۳$ (۳)

$۳x + ۴y = ۹$ (۴)

- ۴ مقدار $\tan 20^\circ$ از مقادیر زیر بیشتر است؟

 $\cos 70^\circ$ (۴) $\cot 70^\circ$ (۳) $\frac{2}{\cos 20^\circ}$ (۲) $\tan 40^\circ$ (۱)

- ۵ اگر $\cos \theta = ۳ \sin \theta$ و θ در ناحیه سوم مثلثاتی باشد، مقدار $\sin \theta - \cos \theta$ چقدر است؟

 $-\frac{2\sqrt{10}}{5}$ (۴) $-\frac{\sqrt{10}}{5}$ (۳) $\frac{\sqrt{10}}{5}$ (۲) $\frac{2\sqrt{10}}{5}$ (۱)

- ۶ اگر $45^\circ < x < 30^\circ$ باشد، کدام گزینه صحیح است؟

 $\frac{\sqrt{2}}{2} < \cos x < 1$ (۴) $-\frac{1}{2} < \sin 2x < 1$ (۳) $0 < \cos 2x < \frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2} < \sin x < 1$ (۱)

- ۷ اگر $\frac{1 + \tan \alpha}{1 + \cot \alpha} = \frac{\sqrt{5}}{2}$ باشد و α در ربع سوم مثلثاتی باشد، $\sin \alpha$ چقدر است؟

 $-\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{\sqrt{5}}{3}$ (۲) $-\frac{\sqrt{5}}{3}$ (۱)

- ۸ اگر عرض یک مستطیل ۲ برابر طول یال مکعبی به حجم ۶۴ و طول آن برابر ریشه دوم ۱۴۴ باشد، مساحت این مستطیل کدام است؟

۴۸ (۴)

۴۰ (۳)

۹۶ (۲)

۱۹۲ (۱)

- ۹ حاصل $\frac{\frac{۳}{۸} \times ۶۶}{\frac{۱}{\sqrt[۳]{۲} \times ۱۲^۲}}$ کدام است؟

 $\sqrt{\frac{۱}{۳}}$ (۴) $\sqrt[۳]{\frac{۱}{۲۴۳}}$ (۳) $\sqrt[۳]{\frac{۱}{۸۱}}$ (۲) $\sqrt[۳]{\frac{۱}{۵}}$ (۱)

- ۱۰ حاصل $\frac{\frac{۳\sqrt{۷۵} - \frac{۱}{۲}\sqrt{۴۸} + ۲\sqrt{۱۰۸}}{\sqrt{۱۲} - ۴\sqrt{۳} + \sqrt{۱۴۷}}}{۶}$ کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۶ (۲)

۱ (۱)

۱۱ (۴)

۲ (۳)

 $\sqrt[۳]{۳}$ (۲) $\sqrt[۳]{۱}$ (۱)

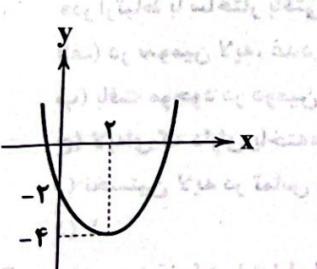
-۲ (۴)

 $2 - \sqrt{2}$ (۳) $\sqrt{2} - 2$ (۲) $2 + \sqrt{2}$ (۱) $-a^{18}$ (۴) a^{18} (۳) $-a^9$ (۲) a^9 (۱)

- ۱۳ اگر a ریشه سوم عدد $\sqrt{2}$ باشد، عدد $-a - b$ بر حسب a کدام است؟

- حاصل عبارت $c = 5$ و $b = 99 \cdot a = 100$ بازای $a^T - 2ab + 2ac + b^T + c^T - 2bc$ کدام است؟
 ۲۶ (۴) ۹۹۹۵ (۳) ۱۰۰۰۰ (۲) ۲۵ (۱)
- در تجزیه عبارت $x^T - 1$ کدام عامل وجود ندارد؟
 $x - 1$ (۲) $1 + x^T (x^T + 1)$ (۱)
 $x^T + 1$ (۴) $x^T - 1$ (۳)
- اگر $\sqrt{10} = \frac{1}{a}$ باشد، مقدار مثبت $\frac{1}{a^3}$ کدام است؟
 ۴۲ (۴) ۵۴ (۳) $9\sqrt{6}$ (۲) $7\sqrt{6}$ (۱)
- اگر $\sqrt{-100}$ بین دو عدد متولی $n+1$ و n باشد و $\sqrt{200}$ بین دو عدد متولی m و $-m$ باشد، حاصل $n+m$ کدام است؟
 -۱ (۴) ۲ (۳) ۱ (۲) ۰ (۱) صفر
- اگر $a = 5^x$ باشد و بازای $x = 2$ ، ریشه m برای a برابر با ۲۵ باشد، m کدام است؟
 ۶۴ (۴) ۱۶ (۳) ۸ (۲) ۳۰ (۱)
- اگر $\sqrt[5]{A} = (\sqrt[2]{-1})^{\frac{1}{2}} (1 + \sqrt[2]{-1})^{\frac{1}{2}} \times \sqrt[5]{\sqrt{3} + 2\sqrt{2}}$ باشد، A کدام است؟
 $\sqrt[5]{1 - 2\sqrt{2}}$ (۴) $\sqrt[5]{1 + \sqrt{2}}$ (۳) $1 + \sqrt{2}$ (۲) $1 - \sqrt{2}$ (۱)
- اگر عدد x برابر با ریشه نوزدهم ۱۰۲۴ باشد، حاصل $x\sqrt{x} \times \sqrt[7]{x^2}$ کدام است؟
 $\sqrt{2}$ (۴) ۴ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۲۱ تا ۳۰ درس ریاضی (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

- به ازای کدام مقدار k فاصله نقطه $A(7, 5)$ از خط $kx + y = 5$ برابر ۵ است؟
 $\frac{28}{5}$ (۳) $-\frac{28}{3}$ (۲) -۴ (۱)
- بازای کدام مقدار m ، معادله $mx^2 + \sqrt{3}mx + (m+2) = 0$ دو ریشه حقیقی متمایز است؟
 $m < -8$ (۱) $-8 < m < 0$ (۲) $0 < m < 6$ (۳) $m > 6$ (۴)
- نقاط $A(0, -3)$ و $B(2, 4)$ مفروض‌اند. عمودمنصف پاره خط AB ، محورهای مختصات را در نقاط M و N قطع می‌کند، مختصات وسط پاره خط MN کدام است؟
 $(\frac{11}{4}, \frac{11}{8})$ (۱) $(\frac{11}{4}, \frac{11}{2})$ (۲) $(\frac{11}{14}, \frac{11}{8})$ (۳) $(\frac{11}{28}, \frac{11}{8})$ (۴)
- سه نقطه $(1, -1)$ ، $A(0, 1)$ و $C(2, -4)$ سه رأس یک مثلث هستند. مساحت این مثلث کدام است؟
 $\frac{13}{2}$ (۳) 15 (۲) 13 (۱)
- اگر $x = \alpha$ جواب معادله $x + \sqrt{2x+3} = 2$ باشد، حاصل $\alpha - 3$ کدام است؟
 $-4\sqrt{2}$ (۴) $4\sqrt{2}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۱)
- نمودار سهمی $y = f(x)$ به صورت زیر است. بزرگ‌ترین بازه‌ای که نمودار $f(x)$ زیر خط $y = 2x + 3$ قرار می‌گیرد، کدام است؟
 $(-1, 4)$ (۱) $(-1, 3)$ (۲) $(-2, 3)$ (۳) $(-\frac{1}{2}, \frac{3}{2})$ (۴)
-
- مجموع ریشه‌های معادله $\sqrt{2x^2 + 4x + 3} = 6 - 2x - x^2$ کدام است؟
 2 (۳) -1 (۲) ۱ (۱) -۲ (۴)
- هرگاه $x = 1$ یکی از ریشه‌های معادله $\frac{11-x}{x^2+3x+2} = \frac{k}{x+1} + \frac{x+1}{x+2}$ باشد، آنگاه ریشه دیگر این معادله کدام است؟
 ۲ (۴) ۷ (۳) -۳ (۳) ۶ (۲) -۶ (۱)

- ۲۹ - فاصله دو نقطه A و B برابر ۸ واحد است. به مرکز A و شعاع ۵ یک کمان رسم می‌کنیم و سپس به مرکز B و شعاع ۴ کمانی دیگر رسم می‌کنیم. اگر دو کمان یکدیگر را در نقاط P و Q قطع کنند، محیط چهارضلعی APBQ چقدر است؟

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

۱۴ (۲)

۱۲ (۱)

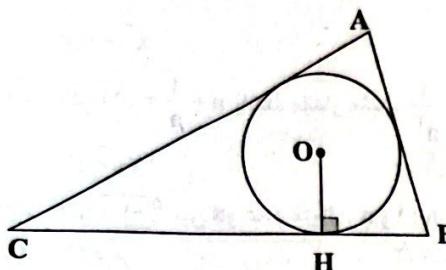
- ۳۰ - در شکل زیر دایره به مرکز O و شعاع OH بر هر سه ضلع مثلث ABC مماس است. نقطه O محل تلاقی ..... در مثلث ABC است.

(۱) نیمسازها

(۲) عمودمنصفها

(۳) میانهها

(۴) ارتفاعها

زیست‌شناسی

- ۳۱ - در بدن انسان، نوعی هورمون که باعث ..... pH لوله گوارش می‌شود، .....

(۱) افزایش - روی اندامی اثر می‌گذارد که محل اصلی جذب است.

(۲) کاهش - در روند هضم مولکولهای گلوتن بی‌تأثیر است.

(۳) افزایش - توسط اندامی ترشح می‌شود که در بیماری سلیاک دچار آسیب می‌گردد.

(۴) کاهش - جزو ترکیبات شیره معده محسوب می‌گردد.

- ۳۲ - در ارتباط با سیستم تنفسی ملخ کدام عبارت درست است؟

(۱) فقط گروهی از یاخته‌ها می‌توانند در کنار انشعابات پایانی نایدیس‌ها باشند.

(۲) منفذ رودی هوا می‌تواند در سطح پهلوی بدن حضور داشته باشد.

(۳) تبادلات گازی به طور مستقیم بین دستگاه گردش مواد و یاخته‌ها انجام می‌شود.

(۴) با نزدیک شدن لوله‌های تنفسی به یاخته‌ها، قطر آن‌ها افزایش می‌یابد.

- ۳۳ - در لوله گوارش جانوری که .....، غذا پس از عبور از .....، مستقیماً وارد قسمتی می‌شود که .....

(۱) پیش‌معده دارد - بخش حجیم انتهایی مری - محل ساخت آنزیم‌های لازم برای گوارش شمیابی مواد غذایی است.

(۲) معده مکان جذب می‌باشد - مری - در سطح پایین‌تری نسبت به غدد بزاقدی قرار گرفته است.

(۳) معده چهارقسمتی دارد - معده واقعی - مکان اصلی گوارش سلولز است.

(۴) سنگدان به روده متصل می‌باشد - محل ذخیره و نرم شدن غذا - حجم کمتری نسبت به ساختار ماهیچه‌ای پس از خود دارد.

- ۳۴ - مطابق با شکل زیر، در ساختار یاخته نشان داده شده با علامت (?)، هموگلوبین ..... کربنیک ایندراز، .....

(۱) بخلاف - در انتقال هر دو نوع گاز تنفسی در خون نقش دارد.

(۲) همانند - سرعت نوعی واکنش را افزایش می‌دهد.

(۳) همانند - می‌تواند به صورت برگشت‌ناپذیر به کربن مونوکسید متصل شود.

(۴) بخلاف - در حمل کربن دی‌اکسید داخل خون نقش دارد.

- ۳۵ - چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در ارتباط با ساختار بافتی دیواره نای انسان، می‌توان گفت از بیرون به درون .....»

(الف) در سومین لایه، غدد ترشحی، همگی در تماس با یکدیگر قرار گرفته‌اند.

(ب) بافت موجود در دومین لایه، نمی‌تواند همانند مری ماهیچه حلقوی داشته باشد.

(ج) لایه‌ای که دارای یاخته‌های مژک‌دار است، خاصیت پیشتری نسبت به لایه زیرین خود دارد.

(د) نخستین لایه در تماس با نوعی بافت پیوندی قرار دارد که مجرای نای را به صورت همیشگی باز نگه می‌دارد.

(۱) ۴ (۴)

(۲) ۲ (۳)

(۳) ۳ (۲)

- ۳۶ - چند مورد تنها در ارتباط با بعضی از مهره‌دارانی که نسبت به سایر مهره‌داران، انرژی بیشتری مصرف می‌کنند، صادق است؟

(الف) جریان هوای در دستگاه تنفسی آن‌ها فقط به صورت یک طرفه است و از سمت عقب به جلو می‌باشد.

(ب) وجود کیسه‌های هوادر جهت گرم کردن هوای دمی و انجام تبادلات گازهای تنفسی هستند.

(ج) دارای ۹ عدد کیسه هوادر هستند که یکی از آن‌ها بین دو نیمة بدن مشترک است.

(د) در بخش حجیم قرار گرفته در انتهای مری، غذا ذخیره و نرم می‌شود.

(۱) ۴ (۴)

(۲) ۳ (۲)

(۳) ۲ (۳)

۳۷- کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) طبق نظریه ارسطو، تنفس باعث تغییر کیفیت هواي موجود در خون ورودي به قلب می شود.
- (۲) تمامي بروتين هاي موجود در بدن انسان در محیط اسیدي، ساختار و عملکردشان دستخوش تغيير می شود.
- (۳) هر ماده دفعي در فرایند تنفس ياخته اي تحت تأثير آنزيمی در ساختار گويجه هاي قرمز قرار می گيرد.
- (۴) هوايی که ميزان اکسیژن کمي دارد، می تواند رنگ محلول برم تیمول بلو را از زرد به آبي تغيير دهد.

۳۸- چند مورد، عبارت زير را به طور مناسب كامل می کنند؟

«تغییر pH خون می تواند باعث تغییر ساختار مولکول هایی شود که همگی .....»

(الف) سرعت واکنش های شیمیایی را افزایش می دهدند.

(ب) در داخل ياخته فعالیت دارند.

(ج) در محیط قلیایی فعالیت می کنند.

(د) دارای عنصر فسفر هستند.

۱۲

۳۳

۴

۱) صفر در ارتباط با فرایندهای تهوية ششی انسان، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) هر زمان که انقباض ماهیچه دیافراگم مشاهده شود، می توان انقباض ماهیچه های ناحیه گردن را نیز مشاهده کرد.

(۲) هر زمان که دور شدن جناغ از قلب دیده می شود، می توان کوتاه شدن طول هر ماهیچه بین دندنهای را مشاهده کرد.

(۳) هر زمان که کاهش فاصله بین دیافراگم و محل دو شاخه شدن نای دیده می شود، مقدار هوايی به اندازه ظرفیت حیاتی از شش ها خارج می شود.

(۴) هر زمان که انقباض ماهیچه شکمی دیده می شود، نمی توان مسطح شدن پرده ماهیچه ای زیر شش ها را مشاهده کرد.

۳۹- کدام گزینه در ارتباط با گردش خون دستگاه گوارش به درستی بیان شده است؟

(۱) سیاهرگ خروجي از اندام هدف هormon سکرتين، نسبت به سیاهرگ خروجي از کولونی که ابتدا آن مواد را به سمت کبد هدایت می کنند ضخیم تر است.

(۲) خون تمام اندام های دارای حرکات کرمی شکل لوله گوارش، ابتدا از طریق سیاهرگ باب به نوعی اندام مرتبط با لوله گوارش در سمت راست می رود.

(۳) سیاهرگ خروجي از کولونی که در انتهای خود محتویاتش را به سمت خط میانی بدن هدایت می کند، می تواند با خون خروجي از پانکراس مخلوط شود.

(۴) اکسیژن رسانی و برطرف کردن نیازهای تغذیه ای اندام سازنده صفا، تو سط سیاهرگ باب کبدی صورت می گیرد.

۴۰- اعتقاد اوسط مبنی بر .....، با زیست شناسان امروزی ..... است.

(۱) مخلوط بودن هوا از چند نوع گاز و ثابت بودن ترکیبات شیمیایی آن در هواي بازدمی نسبت به دمی - متفاوت.

(۲) متفاوت بودن دمای هواي وارد شده به دستگاه تنفسی و هواي خارج شده از آن - متشابه.

(۳) سوختن گلوكز جهت تأمین انرژی لازم برای تولید مولکول ATP - متفاوت.

(۴) توجیه ارتباط بين دستگاه گردش خون و دستگاه تنفس - متشابه.

۴۱- در بخش هادي دستگاه تنفسی انسان، ..... دور از انتظار .....

(۱) تشکيل غشای پایه مشترک بين گروهي از ياخته های پوششی و موبرگی - است.

(۲) وجود مانع در برابر ورود ناخالصی های هوا - است.

(۳) ترشح عامل سطح فعال - نیست.

(۴) حضور هواي باقی مانده - نیست.

۴۲- کدام گزینه تکمیل کننده صحیح عبارت زیر است؟

(۱) هنگامی که عضله دیافراگم در ..... زنش مژک های ياخته های پوششی دیواره ..... حرکت می کند، به طور حتم .....

(۲) جهت - بینی - فشار وارد بر اندام های متصل به صفاق کاهش می یابد.

(۳) جهت - نای - فاصله بين استخوان جناغ و ستون مهره ها افزایش می یابد.

(۴) خلاف جهت - بینی - ابتدا هواي واحد اکسیژن فراوان از مجازي هادي خارج می شود.

(۵) خلاف جهت - نای - ماهیچه های مخطوط ناحیه گردن منقبض می شوند.

۴۳- کدام گزینه عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می کند؟

(۱) «به طور معمول، در يك فرد سالم، .....، می تواند ناشی از ..... باشد.»

(۲) تولید صدا در فرایند تکلم - عملکرد بخش هایي مانند لبها و زبان

(۳) ثبت بالاترین نقطه در نموだار اسپiroگرام - دور شدن جناغ از قلب و گنبدی شدن دیافراگم

(۴) خارج شدن هواي جاري از دستگاه تنفس - ارسال پیام عصبی مربوط به استراحت به ماهیچه ناحیه گردن

۴۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می کند؟

(۱) «در جانور زير، بخش ..... معادل بخشی در لوله گوارش ..... است که .....»

(۲) (د) - ملخ - توانايی جذب دارد.

(۳) (ج) - انسان - می تواند گوارش آنزيمی داشته باشد.

(۴) (ب) - گاو - بلا فاصله بعد از معدة واقعی قرار دارد.

(۵) (الف) - گوسفند - محل ساخت گلیکوژن و بروتین است.

-۴۶- در دستگاه تنفس، نایزکی که روی آن حبابک قرار دارد ..... آخرین انشعاب نایزکی در بخش هادی، .....

- (۱) همانند - سازوکار مثبتهای برای دفاع در برابر عوامل بیرونی دارند.
- (۲) برخلاف - دونون شش ها قرار گرفته و از بیرون توسط یک لایه بافت پیوندی احاطه شده است.

۳) برخلاف - به علت نداشتن غضروف، توانایی تنظیم مقدار هوای ورودی یا خروجی دستگاه تنفس را دارد.

- (۴) همانند - دلایل نوعی بافت پوششی است که بعضی یاخته‌های آن ماده‌ای ترشح می‌کند که نیروی کشش سطحی آب را کاهش می‌دهد.

-۴۷- بخش هادی دستگاه تنفس برخلاف بخش میادله‌ای دستگاه تنفس، کدام یک از ویژگی‌های زیر را دارا می‌باشد؟

- (۱) توانایی پاکسازی هوای دمی (۲) ترشح عامل سطح فعال (۳) توانایی گرم کردن هوای دمی (۴) توانایی مرتبط کردن هوای دمی

-۴۸- مطابق با مطالب کتاب زیست‌شناسی (۱)، در کدام گزینه، ویژگی مربوط به عاملی که راه مؤثرتری برای بیرون راندن مواد خارجی در افرادی با مصرف دخانیات می‌باشد، ذکر شده است؟

۱) فشار مایع جنب در نتیجه انقباض ماهیچه‌های شکمی و هر ماهیچه حرکت‌دهنده دنده‌ها، تغییر می‌کند.

۲) در پوشش‌های ممانعت‌کننده از ورود غذا به مجرای تنفسی و مسدودکننده راه بینی، در یک جهت حرکت می‌کنند.

۳) هوا با فشار از محل آغاز گوارش کربوهیدرات‌ها و اولین محل از بخش هادی دستگاه تنفس با وظیفه گرم کردن هوا، خارج می‌شود.

۴) نمی‌تواند باعث خروج گازی شود که جایگاه اتصال مشترکی با اکسیژن در هموگلوبین دارد.

-۴۹- کدام گزینه در ارتباط با مولکول‌های لیپوپروتئین درست است؟

«به طور معمول به گروهی که ..... است، لیپوپروتئین ..... می‌گویند.»

- (۱) دارای کلسترول زیادی - پرچگال (۲) دارای بروتین کمی - کم چگال (۳) در افراد کم تحرک زیاد - پرچگال (۴) در کاهش رسوب کلسترول مؤثر - کم چگال

-۵۰- کدام گزینه در ارتباط با تنظیم فرایندهای گوارشی نادرست است؟

- (۱) تنظیم ترشحات غدد بناگوشی توسط اعصاب خودمختار انجام می‌شود.

(۲) با مهار مرکز تنفس در بصل النخاع شرایط برای راماندازی حرکات کرمی در ادامه فراهم می‌شود.

(۳) شبکه‌های عصبی روده‌ای می‌توانند مستقل از دستگاه عصبی خودمختار فعالیت کنند.

(۴) هورمونی که باعث افزایش تولید پیپینوژن می‌شود، نمی‌تواند بر روی تغییر pH دوازدهه مؤثر باشد.

-۵۱- با در نظر گرفتن جانوری بی‌مهره که به منظور انجام تنفس در بدن خود ساختاری نزدیک مانند از لوله‌ها ایجاد می‌کند، کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«از عملکردهای بخشی از لوله گوارش این جانور که .....، می‌توان به ..... اشاره کرد.»

(۱) اجزایی باریک‌تر از کیسه‌های معده به آن بخش متصل می‌شود - جذب مواد مغذی گوارش یافته

(۲) در ساختار دیواره خود واجد دندانه‌های متعدد است - آغاز آسیاب کردن مواد غذایی واردشده به دستگاه گوارش

(۳) به تعداد چندین عدد در سطح زیرین بخش حجیم انتهای مری قرار دارد - انجام بخشی از گوارش شیمیایی مواد

(۴) در بخش انتهایی خود نازک می‌شود - داشتن مولکول‌های افزایش‌دهنده سرعت واکنش‌های شیمیایی در یاخته‌های آن

-۵۲- با توجه به فصل ۲ کتاب زیست‌شناسی (۱)، در حین حرکت مواد غذایی در لوله گوارش نوعی ..... با توانایی تغذیه از مواد گیاهی، مواد

غذایی پیش از وسیدن به محل اصلی جذب خود، از درون بخشی عبور می‌کنند که .....

(۱) حشره - توسط یاخته‌های پوششی خود آنزیم‌هایی تولید می‌کند که انواعی از مولکول‌های زیستی را به اجزای سازنده تجزیه می‌کنند.

(۲) حشره - پس از متسع ترین بخش لوله گوارش قرار می‌گیرد و شامل آنزیم‌هایی است که فرایند آبکافت (هیدرولیز) را انجام می‌دهند.

(۳) پرنده - ساختار ماهیچه‌ای داشته و همچنین در گوارش فیزیکی و شیمیایی مواد غذایی عبور کرده از چینه‌دان نقش مهمی دارد.

(۴) پرنده - تنها بخشی از بدن جاندار است که مواد تولیدشده در اندامی مشابه با اندام تولیدکننده صفراء در بدن انسان را دریافت می‌کند.

-۵۳- در حبابک‌های شش‌های انسان، یاخته‌هایی که .....

(۱) بخش اعظم دیواره حبابک‌ها را تشکیل داده‌اند، در نوزادانی که زودتر از موعد به دنیا می‌آیند، مقدار ترشحات کمتر از حالت طبیعی دارند.

(۲) واجد زوائدی به منظور حرکت درون حبابک‌ها هستند، اندازه‌ای بزرگ‌تر از یاخته‌های سازنده دیواره حبابک‌ها دارند.

(۳) با ترشح نوعی ماده، تغییر حجم حبابک‌ها را تسهیل می‌کنند، می‌توانند در مجاورت یاخته‌های بیگانه خوار مشاهده شوند.

(۴) دارای ظاهری مشابه یاخته‌های پوششی سازنده دیواره مویرگ‌ها هستند، در همه مناطق حبابک با مویرگ‌ها، غشای پایه مشترک تشکیل می‌دهند.

-۵۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در ساختار تنفسی ویژه .....»

(۱) ماهی، حرکت خون فاقد اکسیژن و غنی از اکسیژن در یک کمان آبیشی، در خلاف جهت هم صورت می‌گیرد.

(۲) ستاره دریایی، فرورفتگی‌های محدود در بخشی از بدن جانور، محل تبادل گازهای تنفسی هستند.

(۳) کرم خاکی، ارتباط یاخته‌های بدن با محیط به کمک ساختار تنفسی ویژه انجام می‌شود.

(۴) ملخ، انشعابات تنفسی بنیست در مجاورت بیشتر یاخته‌های بدن قرار می‌گیرند.

-۵۵- کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

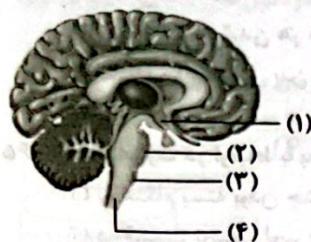
(۱) شکل دهنی به صدا توسط پرده‌هایی انجام می‌شود که حاصل چین خوردگی مخاط به سمت داخل‌اند.

(۲) پل مغزی و بصل النخاع تنها عوامل مؤثر بر تنظیم تنفس هستند.

(۳) پل مغزی به صورت مستقیم باعث توقف دم می‌شود.

(۴) بازدم عادی بدون نیاز به پیام عصبی و با بارگشت ماهیچه‌ها به حالت استراحت و نیز ویژگی کشسانی شش‌ها انجام می‌شود.

توجه: داوطلب گرامی می‌توانید به سوالات ۵۶ تا ۶۵ درس زیست‌شناسی (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۵۶- با توجه به تصویر زیر، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) بخش (۳) همانند بخش (۲) با ارسال پیام به بزرگ‌ترین ماهیچه تنفسی در تنظیم دم نقش دارد.
- (۲) بخش (۳) همانند بخش (۲) می‌تواند در خاتمه دادن به دم نقش داشته باشد.
- (۳) بخش (۱) برخلاف بخش (۳) در تنظیم ضربان قلب نقش دارد.
- (۴) بخش (۴) برخلاف بخش (۳) مرکز برخی از انعکاس‌های بدن است.

۵۷- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند?
«یکی از شرایط ..... است.»

- (۱) انتقال جریان عصبی بین دو یاخته عصبی، تولید انرژی جهت بروز رانی ناقل عصبی از یاخته پیش‌همایه‌ای
- (۲) انقباض ماهیچه‌های موجود در عنایه چشم انسان، رسیدن پیام عصبی توسط بخش خودمختار دستگاه عصبی به آن‌ها
- (۳) ایجاد بیماری مالتیپل اسکلروزیس، تخریب یاخته‌های پشتیبان موجود در سیستم عصبی مرکزی
- (۴) پایداری نورون‌ها در بافت عصبی، حفظ همایستانی مایع درون آن‌ها توسط گروهی از یاخته‌های پشتیبان

۵۸- کدام گزینه در ارتباط با اجزای دستگاه عصبی درست است؟

- (۱) در نگاه از بالا به نیمکره‌های مخ، مخچه برخلاف لوب گیجگاهی دیده می‌شود.
- (۲) محل پردازش اولیه اطلاعات حسی، نمی‌تواند با سامانه لیمبیک در ارتباط باشد.
- (۳) در ریشه پشتی نخاع برخلاف ریشه شکمی آن، می‌توان جسم یاخته‌های عصبی را مشاهده کرد.
- (۴) بخش سمپاتیک و پاراسمپاتیک برای تنظیم فعالیت‌های بدنی همواره برخلاف یکدیگر عمل می‌کنند.

۵۹- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

- ۷۹- «لایه‌هایی از کره چشم که در تشکیل عصب بینایی و لایه‌های اطراف آن مؤثر می‌باشند، نمی‌توانند در .....»
- (۱) بسیاری از بخش‌های خود گیرنده‌های نوری داشته باشند.
  - (۲) تماس با یاخته‌های ماهیچه‌ای ارادی قرار گیرند.
  - (۳) تماس با ماده شفاف و ژله‌ای کره چشم قرار گیرند.
  - (۴) بروز مشکلات در تطابق، نقش اساسی داشته باشند.

۶۰- چند مورد ویژگی همه یاخته‌هایی است که در بافت عصبی وجود دارند؟

- (الف) به طور مستقیم در تشکیل نوار مغز نقش دارند.
- (ب) ناقل مترشحه از آن‌ها با اتصال به گیرنده پروتئینی می‌تواند سبب مهار فعالیت یاخته پس‌همایه‌ای شود.
- (ج) واحد توانایی پایدار نگه داشتن وضعیت درونی خود هستند.
- (د) دارای ژن‌های سازنده میلیون هستند.

۶۱- چند مورد، مشخصه بخش شفافی است که شکل کروی چشم را حفظ می‌کند؟

- (الف) اکسینتون را برای پرده شفاف جلوی چشم فراهم می‌کند.
- (ب) حجم آن در هر فرد مبتلا به دوربینی کمتر از حد نرمال است.
- (ج) با هر ماهیچه صاف موجود در ساختار کره چشم، مستقیماً در تماس است.
- (د) واحد یاخته‌هایی است که در مجاورت بخش انعطاف‌پذیر همگرایکننده نور قرار دارد.

۶۲- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

- «مطابق مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، در ارتباط با فرایند تشریح چشم گاو، می‌توان گفت که بلا فاصله ..... از این که ..... (می)شود، .....»

- (۱) بعد - صلبیه در فاصله یک سانتی‌متری از قرنیه بریده - سوراخ وسط عنیبه قابل دیدن است.
- (۲) بعد - بخش همگرا و انعطاف‌پذیر خارج - شفافیت کامل مایع ژله‌ای چشم قابل مشاهده است.
- (۳) قبل - بخش‌های تشکیل دهنده سه لایه چشم دیده - ماهیچه‌های حرکت دهنده جدا می‌شوند.
- (۴) قبل - پرده شفاف و نیارمده جلوی چشم دیده - جدا شدن جسم مژگانی و عنایه انجام گردیده است.

۶۳- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

- «بخشی از دستگاه عصبی خودمختار انسان که فعالیت ماهیچه‌های ..... مردمک چشم را تنظیم می‌کند، .....»

- (۱) تنگ‌کننده - می‌تواند باعث افزایش تحريكات طبیعی قلب شود.
- (۲) گشادکننده - نمی‌تواند باعث هدایت جریان خون به سوی قلب شود.
- (۳) تنگ‌کننده - نمی‌تواند باعث حالت آرامش در بدن شود.
- (۴) گشادکننده - می‌تواند زمان واکنش فرد نسبت به محرك‌های محیطی را کاهش دهد.

۶۴- به طور معمول چند مورد در ارتباط با یک نورون حسی میلین دار انسان همواره به درستی بیان شده است؟

(الف) مرکز اصلی سوخت و ساز آن، درون ماده خاکستری نخاع قرار دارد.

(ب) زمانی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا از بین می‌رود، قطعاً تنها یک نوع یون از غشا می‌گذرد.

(ج) امکان بسته شدن هر دو نوع کانال دریچه‌دار یونی در یک زمان وجود ندارد.

(د) انتقال بیام عصبی بین دو گره را نوبه با تولید ADP داخل سیتوپلاسم همراه می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶۵- کدام عبارت در ارتباط با بخشی از مغز انسان که در پشت ساقه متغیر قرار دارد، به نادرستی بیان شده است؟

(۱) به هنگام بسته بودن چشم‌ها نمی‌تواند راه رفتن طبیعی فرد را کنترل کند.

(۲) در قسمت تحتانی لوبِ دارای مرز مشترک با لوب‌های آهیانه و پیشانی مخ قبل مشاهده است.

(۳) در بیشتر حجم خود، دارای تعداد زیادی مرکز تنظیم‌کننده سوخت و ساز یاخته‌های عصبی است.

(۴) حين ورزش بدون همکاری با مغز میانی، تعادل بدن را در هر حالتی حفظ می‌کند.

فیزیک

۶۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

(الف) اندازه برشی از درشت‌مولکول‌ها، مانند بسیارها (پلیمرها) می‌تواند تا $1000\text{ \AA}$ باشد.

(ب) ماده درون ستارگان، آذرخش و شفق‌های قطبی از پلاسما تشکیل شده است.

(ج) ذرات سازنده جسم جامد در مکان‌های معینی نسبت به یکدیگر در حال سکون قرار گرفته‌اند.

(د) فاصله ذرات سازنده جامد و مایع تقریباً یکسان و در حدود $1\text{ \AA}$ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶۷- وقتی مایعی را به آهستگی سرد کنیم، اغلب جامد‌های ..... تشکیل می‌شوند که ..... مثالی از این نوع جامد است. (به ترتیب از راست به چپ)

(۱) آمورف - شیشه (۲) بلورین - شیشه (۳) آمورف - بخار (۴) بلورین - بخار

۶۸- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) گازها تراکم پذیر هستند.

(۲) فاصله میان مولکول‌های گاز در مقایسه با اندازه آن‌ها، خیلی بیشتر است.

(۳) وقتی در شیشه عطری را باز می‌کنیم، پس از چند ثانیه برخورد ذرات عطر با یکدیگر خیلی زیاد می‌شود.

(۴) پدیده پخش در گازها سریع‌تر از مایعات رخ می‌دهد.

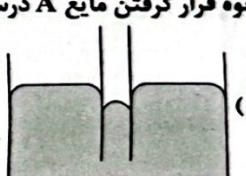
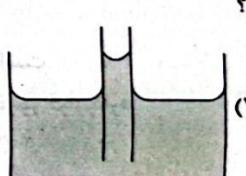
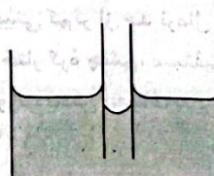
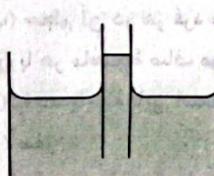
۶۹- وجود یکی دو قطره مایع شوینده در آب، چه تأثیری بر نیروی کشش سطحی آب می‌گذارد؟

(۱) آن را ضعیف می‌کند.

(۲) آن را تقویت می‌کند.

(۳) تأثیری نمی‌گذارد.

۷۰- مایع A می‌تواند جسم B را تر کند. اگر یک ظرف و لوله مویینی از جسم B ایجاد کرده و آن را از مایع A پر کنیم، کدام شکل در ارتباط با نحوه قرار گرفتن مایع A درست است؟

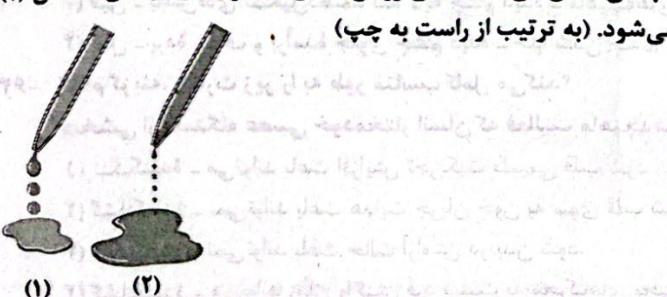
۷۱- دلیل به وجود آمدن یک از پدیده‌های زیر کشش سطحی نیست؟

(۱) چسبیدن قطعات شیشه شکسته به هم با گرم کردن آن

(۲) نشستن حشره روی سطح آب

(۳) کروی بودن قطره آب در حال سقوط

۷۲- شکل زیر، خروج قطره‌های روغن با دمای متفاوت را از دهانه دو قطره‌چکان نشان می‌دهد. دمای روغن شکل (۱) می‌باشد، چراکه افزایش دما باعث ..... نیروی هم‌چسبی می‌شود. (به ترتیب از راست به چپ)

(۱) بیشتر - افزایش

(۲) کم‌تر - افزایش

(۳) بیشتر - کاهش

(۴) کم‌تر - کاهش

فیزیک | ۹

۷۳- در معماری سنتی برای مقابله با ..... از کاهگل استفاده می‌کردند، اما امروزه از مواد ..... مانند قیر استفاده می‌کنند. (به ترتیب از راست به چپ)

- (۱) انر موبینگی - تراوایی (۲) ترشوندگی - تراوایی (۳) انر موبینگی - ناتراوایی (۴) ترشوندگی - ناتراوایی

۷۴- وقتی مولکول‌های مایع را کمی از هم دور می‌کنیم، نیروی ..... بین آن‌ها ظاهر می‌شود و وقتی فاصله بین مولکول‌های مایع را کم کنیم، نیروی ..... بین آن‌ها ظاهر می‌شود. (به ترتیب از راست به چپ)

- (۱) جاذبه - دافعه (۲) جاذبه - جاذبه (۳) دافعه - دافعه (۴) دافعه - جاذبه

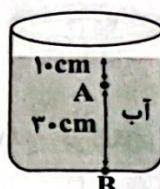
۷۵- در شکل زیر، فشار در نقطه B چند برابر فشار در نقطه A است؟ ($P_0 = 1.01 \times 10^5 \text{ Pa}$, $\rho = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$, $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

$$\frac{P_B}{P_A} = \frac{10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \cdot 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \cdot 10 \text{ cm}}{10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \cdot 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \cdot 20 \text{ cm}} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{P_B}{P_A} = \frac{1}{2}$$

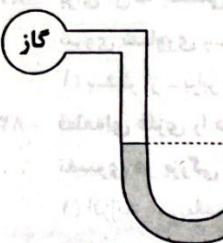
$$\frac{P_B}{P_A} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{P_B}{P_A} = \frac{1}{2}$$

۷۶- مطابق شکل زیر، در لوله U-شکل یک فشارسنج، مقداری آب ریخته شده است. فشار پیمانه‌ای گاز درون مخزن چند سانتی‌متر جیوه است؟

$$\rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, \rho_{\text{جيوه}} = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

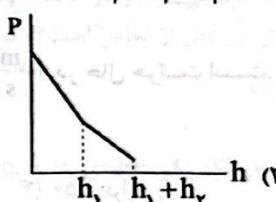
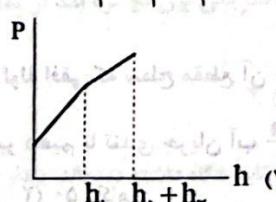
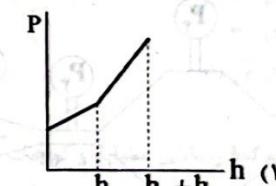
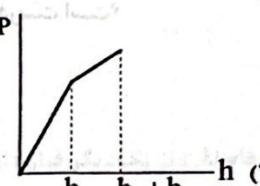
۷۷- یک مکعب توپر و یک استوانه توپر روی سطح افقی یک میز قرار دارند. اگر فشاری که استوانه به سطح میز وارد می‌کند، $\frac{4}{3}$ فشاری باشد که

مکعب به سطح میز وارد و قطر سطح مقطع استوانه با ضلع مکعب برابر باشد، جرم استوانه چند برابر جرم مکعب است? ($\pi = 3$)

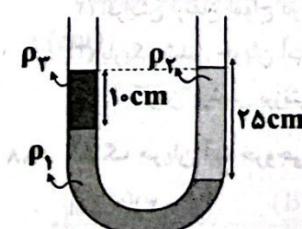
$$\frac{2}{3} (۱) \quad \frac{8}{3} (۲) \quad \frac{4}{3} (۳) \quad \frac{1}{1} (۴)$$

۷۸- مطابق شکل زیر، دو مایع مخلوط‌نشدنی در ظرفی در حال سکون قرار گرفته‌اند. نمودار فشار کل وارد بر کف ظرف برحسب فاصله از سطح آزاد مایع‌ها در کدام گزینه درست وسم شده است؟ ($h_1 = h_2$)

P_1	h_1
P_2	h_2

۷۹- در شکل زیر، سه مایع مخلوط‌نشدنی در لوله U-شکل در حال تعادل هستند. اگر $P_1 = 1/2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و $P_2 = 1/5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ باشد، ρ_1 چند کیلوگرم بر مترمکعب است؟ (سطح آزاد مایع در دو لوله در یک ارتفاع قرار دارد.)

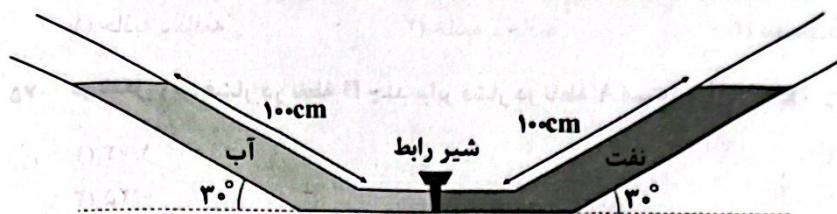
$$1/7 (۱)$$

$$1/9 (۲)$$

$$1700 (۳)$$

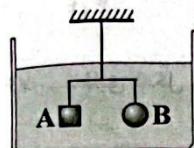
$$1900 (۴)$$

- ۸۰ در شکل زیر، در صورتی که سطح مقطع لوله‌های سمت راست و چپ برابر و سطح مقطع لوله رابط ناچیز باشد، در صورت باز شدن شیر رابط بین دو لوله، چند سانتی‌متر از لوله سمت چپ نسبت به حالت قبل از آب خالی می‌شود؟ $\frac{g}{cm^3} = 1$ آب، $\frac{g}{cm^3} = 0.8$ نفت.
- از مایع درون قسمت رابط می‌توانیم صرف نظر کنیم و طول لوله‌ها به قدری زیاد است که مایعی از آن‌ها بیرون نریزد.

۹۰ (۱)
۵ (۲)
۱۰ (۳)
۴۵ (۴)

- ۸۱ در شکل زیر ضلع مکعب و قطر کره با یکدیگر برابر هستند. اگر جرم آن‌ها نیز برابر باشد، میله چگونه منحرف می‌شود؟

- (۱) بالا و B پایین می‌رود.
(۲) پایین و B بالا می‌رود.
(۳) میله صاف می‌ماند.
(۴) بستگی به چگالی مکعب و کره دارد.

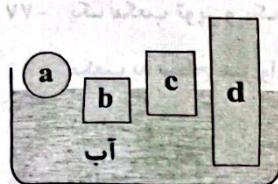
- ۸۲ برای آن که جسمی در آب غوطه‌ور باشد، باید اندازه نیروی شناوری ..... اندازه نیروی وزن باشد و برای آن‌که جسم شناور شود، باید اندازه نیروی شناوری ..... اندازه نیروی وزن باشد. (به ترتیب از راست به چپ)

- (۱) بیشتر از - برابر با (۳) برابر با - بیشتر از (۴) کمتر از - برابر با

- ۸۳ قطعه‌ای فلزی را در استخر عمیقی می‌اندازیم. وقتی قطعه فلزی به طور کامل وارد آب استخراج می‌شود، با پایین رفتن و تهشیش شدن آن چه تغییری در بزرگی نیروی شناوری وارد بر آن ایجاد می‌شود؟

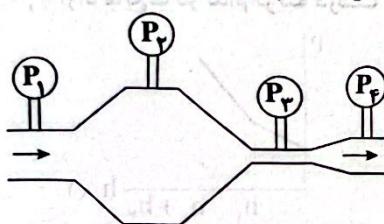
- (۱) افزایش می‌یابد.
(۲) کاهش می‌یابد.
(۳) ثابت می‌ماند.

- ۸۴ چگالی کدام‌یک از اجسام درون شکل بیشتر است؟

a (۱)
b (۲)
c (۳)
d (۴)

- ۸۵ مطابق شکل زیر، چهار فشارسنج، بر لوله‌ای که در آن آب با جريان لایه‌ای و پایا حرکت می‌کند، قرار دارند. کدام گزینه در مورد اعدادی که این فشارسنج‌ها نمایش می‌دهند، درست است؟

$P_1 > P_2 > P_3 > P_4$ (۱)
 $P_2 > P_1 > P_4 > P_3$ (۲)
 $P_4 > P_3 > P_2 > P_1$ (۳)
 $P_3 > P_4 > P_1 > P_2$ (۴)

- ۸۶ جريان لایه‌ای یکنواختی در یک لوله افقی که سطح مقطع آن $200 \text{ سانتی‌متر مربع}$ است، با تندی ثابت $10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در حال حرکت است. سطح

مقطع را چند درصد و چگونه تغییر دهیم تا تندی جريان آب $4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ بشود؟

- (۱) ۱۵۰ - کاهش (۲) ۱۵۰ - افزایش (۳) ۵۰ - کاهش (۴) ۵۰ - افزایش

- ۸۷ در کدام گزینه برای توجیه پدیده مورد نظر باید از معادله پیوستگی استفاده کنیم؟

- (۱) پاشیده شدن عطر با فشار دادن مخزن پلاستیکی پر از هوا

- (۲) افزایش ارتفاع امواج دریا هنگام وزش شدید باد

- (۳) باریک شدن جريان آب خروجی از شیر با نزدیک شدن جريان آب به زمین

- (۴) پف کردن پوشش بزرنی کامیون در حال حرکت

- ۸۸ آهنگ جريان آب خروجی از دهانه لوله‌ای با قطر 40 cm برابر با $\frac{L}{\text{min}} = 1800$ است. تندی آب خروجی از دهانه اين لوله چند متر بر ثانیه است؟ ($\pi = 3$)

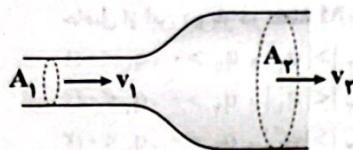
۲/۵ (۴)

۰/۰۴ (۳)

۰/۲۵ (۲)

۰/۴ (۱)

-۸۹ در شکل زیر، حرکت شاره در لوله، افقی، پایا و لایه‌ای است. با حرکت شاره، به ترتیب از راست به چپ، آهنگ جریان، تندری و فشار شاره چگونه تغییر می‌کنند؟

- (۱) افزایش - ثابت - کاهش
- (۲) ثابت - افزایش - کاهش
- (۳) کاهش - ثابت - افزایش
- (۴) ثابت - کاهش - افزایش

-۹۰ مطابق شکل زیر، یک نی‌باریک به طور قائم درون ظرف آبی قرار دارد به طوری که با کف ظرف تماس ندارد. اگر در هوای بالای نی به شدت دمیده شود، ارتفاع آب درون نی طبق اصل ..... می‌یابد.

- (۱) ارشمیدس - افزایش
- (۲) ارشمیدس - کاهش
- (۳) برنولی - افزایش
- (۴) برنولی - کاهش

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۹۱ تا ۱۰۰ درس فیزیک (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

-۹۱ میله‌ای با بار منفی را به آرامی به کلاهک یک الکتروسکوپ نزدیک می‌کنیم. مشاهده می‌شود که ورقه‌های باز الکتروسکوپ، بسته شده و سپس دوباره از هم فاصله می‌گیرند. با توجه به مطلب گفته شده، کدام گزینه درست است؟

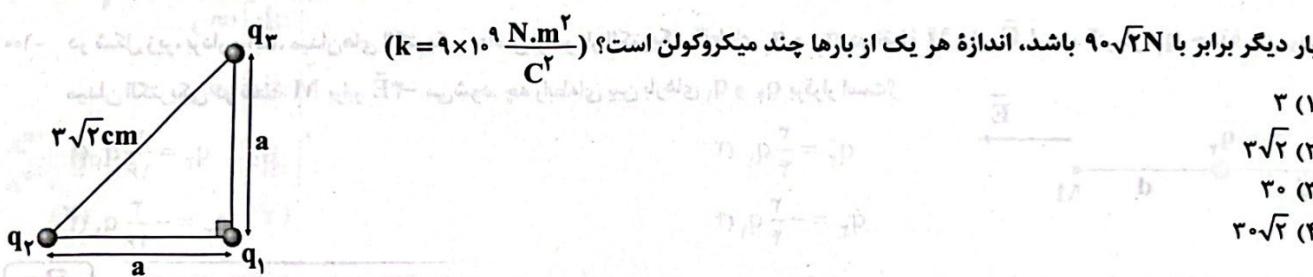
- (۱) بار اولیه الکتروسکوپ، منفی و بار میله نسبت به بار آن کمتر است.
- (۲) بار اولیه الکتروسکوپ، مثبت و بار میله نسبت به بار آن کمتر است.
- (۳) بار اولیه الکتروسکوپ، منفی و بار میله نسبت به بار آن بسیار بزرگ‌تر است.
- (۴) بار اولیه الکتروسکوپ، مثبت و بار میله نسبت به بار آن بسیار بزرگ‌تر است.

-۹۲ کره‌ای وسانا دارای بار الکتریکی مثبت است. اگر 2×10^{14} الکترون به این کره بدھیم، بار آن منفی و اندازه آن $\frac{1}{e}$ اندازه بار اولیه‌اش می‌شود.

بار اولیه این کره رسانا چند میکروکولون بوده است؟ ($e = 1.6 \times 10^{-19} C$)

- (۱) ۴۰
- (۲) ۲۵/۶
- (۳) ۲۴
- (۴) ۲۴/۶

-۹۳ مطابق شکل زیر، سه بار الکتریکی نقطه‌ای هم‌اندازه در سه رأس مثلث قرار دارند. اگر اندازه برایند نیروهای الکتریکی وارد بر q_1 از طرف دو بار دیگر برابر با $N\sqrt{2}$ باشد، اندازه هر یک از بارها چند میکروکولون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

- (۱) ۳
- (۲) $3\sqrt{2}$
- (۳) ۳۰
- (۴) $30\sqrt{2}$

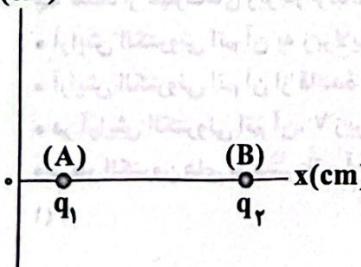
-۹۴ دو کره رسانای مشابه و کوچک با بارهای $q_1 = 6 \mu C$ و $q_2 = -2 \mu C$ در فاصله a از یک دیگر قرار دارند. کره‌ها را با هم تماس داده و سپس از هم جدا می‌کنیم و در فاصله اولیه a از هم قرار می‌دهیم. بزرگی نیروی الکتریکی بین دو کره بعد از تماس چند برابر بزرگی نیروی الکتریکی بین آن قبل از تماس است؟ (کره‌ها روی پایه‌های عایق قرار دارند).

- (۱) ۱
- (۲) $\frac{4}{3}$
- (۳) ۳
- (۴) $\frac{1}{3}$

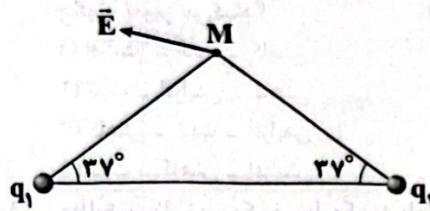
-۹۵ دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_1 و q_2 به ترتیب در نقاط A و B ثابت نگاه داشته شده‌اند. بردار برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار

الکتریکی q_3 در نقطه C از طرف دو بار الکتریکی q_1 و q_2 در دستگاه SI به صورت $\bar{F} = -10\hat{i} + 7\hat{j} N$ می‌باشد. اگر روی محور x از نقطه A در خلاف جهت محور x تا فاصله بسیار دور جابه‌جا شویم، بزرگی میدان الکتریکی برایند حاصل از دو بار q_1 و q_2 چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) پیوسته کاهش می‌یابد.
- (۲) ابتدا افزایش، سپس کاهش و سپس افزایش می‌یابد.
- (۳) ابتدا کاهش، سپس افزایش و سپس کاهش می‌یابد.
- (۴) با توجه به مقادیر بارهای q_1 و q_2 ممکن است پیوسته افزایش یا کاهش یابد.

۹۶- دو بار الکتریکی نقطهای در دو واصلیک متساوی الساقین، مطابق شکل زیر ثابت شده‌اند. بزرگی بردار برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از این دو بار در نقطه M برابر $\vec{E}$ است. کدام گزینه در ارتباط با این دو بار درست است؟

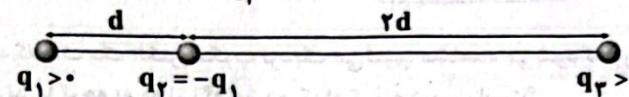
- (۱) $|q_2| > |q_1| \quad q_2 > 0, q_1 < 0$
- (۲) $|q_2| < |q_1| \quad q_2 < 0, q_1 > 0$
- (۳) $|q_2| > |q_1| \quad q_2 > 0, q_1 < 0$
- (۴) $|q_2| < |q_1| \quad q_2 < 0, q_1 > 0$

۹۷- برای آنکه به یک گلوله فلزی که بدون بار الکتریکی است، $C = 16 \times 10^{-19}$ بار الکتریکی مثبت داده شود، چه تعداد الکترون باید به آن اضافه یا از آن جدا کنیم؟ ($e = 1.6 \times 10^{-19} C$)

- (۱) الکترون به آن اضافه کنیم.
- (۲) الکترون از آن جدا کنیم.
- (۳) الکترون از آن جدا کنیم.

۹۸- مطابق شکل زیر، سه بار الکتریکی نقطهای روی یک خط ثابت شده‌اند. اگر اندازه برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_1 از طرف دو بار دیگر، ۲ برابر

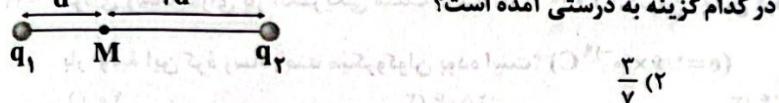
$$\text{اندازه برایند نیروهای الکتریکی وارد بر بار } q_2 \text{ از طرف دو بار دیگر باشد، نسبت } \frac{q_2}{q_1} \text{ در کدام گزینه به درستی آمده است؟} (4q_1 < 5q_2)$$

- (۱) $\frac{54}{11}$
- (۲) $\frac{63}{13}$
- (۳) $\frac{83}{17}$
- (۴) $\frac{93}{19}$

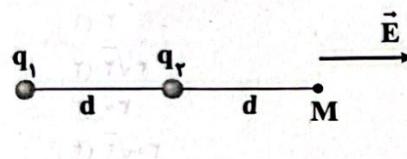
۹۹- مطابق شکل زیر، اندازه برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی نقطهای و مثبت q_1 و q_2 در نقطه M برابر E است. اگر علامت بار q_1 را قرینه و آن را به اندازه d دور کنیم، اندازه برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی نقطهای و

مثبت q_1 و q_2 در نقطه M برابر ۲E می‌شود. نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$
- (۲) $\frac{3}{7}$
- (۳) $\frac{1}{9}$
- (۴) هر دو صحیح هستند.

۱۰۰- در شکل زیر، بردار برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از دو بار الکتریکی نقطهای q_1 و q_2 در نقطه M برابر $\vec{E}$ است. اگر بار q_1 حذف شود، بردار میدان الکتریکی در نقطه M برابر $-3\vec{E}$ می‌شود. چه رابطه‌ای بین بارهای q_1 و q_2 برقرار است؟

$$\text{میدان الکتریکی در نقطه M برابر } -3\vec{E} \text{ می‌شود. چه رابطه‌ای بین بارهای } q_1 \text{ و } q_2 \text{ برقرار است؟}$$

$$q_2 = \frac{3}{4} q_1 \quad (۱)$$

$$q_2 = -\frac{3}{4} q_1 \quad (۲)$$

$$q_2 = -\frac{3}{16} q_1 \quad (۳)$$

شیمی

۱۰۱- در دوره چهارم جدول تناوبی، در آرایش الکترونی اتم چند درصد عنصرها مجموع الکترون‌های با $n+1 = 4$ بیشتر از مجموع الکترون‌های با $n=5$ است؟

- (۱) 50%
- (۲) $55/55$
- (۳) $16/66$
- (۴) $38/88$

۱۰۲- در آرایش الکترونی اتم عنصر A، 10 الکترون با $=2$ و در آرایش الکترونی اتم عنصر B، 10 الکترون با $=0$ وجود دارد. حداقل تفاوت عدد اتمی A و B کدام است؟ ($Z_B > Z_A$)

- (۱) 9
- (۲) 13
- (۳) 8
- (۴) 2

۱۰۳- اگر شمار عنصرهای دسته s , p , d و f در جدول تناوبی را به ترتیب با a, b, x, y و z نشان دهیم، چه تعداد از روابط زیر نادرست است؟

$$x > b > y > a \quad b = 0/9x \quad x + y > b + a \quad y = 2a \quad (۱)$$

- (۱) صفر
- (۲) ۱
- (۳) ۲
- (۴) ۳

۱۰۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با عنصری که در آرایش الکترونی اتم آن زیرلایه‌ای با $n=3$ و $n=2$ نیمه‌پر می‌باشد، همواره درست است؟

- (۱) آرایش الکترونی اتم آن به زیرلایه‌ای با $n=4$ ختم می‌شود.
- (۲) آرایش الکترونی اتم آن از قاعدة آفبا پیروی نمی‌کند.

- (۳) در آرایش الکترونی اتم آن، ۷ زیرلایه از الکترون اشغال شده است.

- (۴) شمار الکtron‌های ظرفیتی اتم آن از اتم Sb بیشتر است.

۱۰۵- اگر عنصری با عدد اتمی ۱۲۱ در راکتور هسته‌ای ساخته شود و آرایش الکترونی اتم آن مطابق قاعدة آلبا باشد، مجموع اعداد کوانسومی اصلی و فرعی الکترون‌های لایه ظرفیت آن که شامل دو زیرلایه می‌باشد، کدام است؟

(۴) ۲۳

(۳) ۲۷

(۲) ۲۵

(۱) ۲۱

۱۰۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

• بسیاری از ترکیب‌های شیمیایی در ساختار خود هیچ یونی ندارند و ذره‌های سازنده آن‌ها، اتم‌ها هستند.

• هر ترکیب یونی که تنها از دو یون ساخته شده ترکیب یونی دوتایی نامیده می‌شود.

• هر ترکیب یونی از لحاظ بار الکتریکی خنثی است، زیرا مجموع شمار کاتیون‌ها با مجموع شمار آئیون‌ها برابر است.

• در نمک خوراکی، هر دو یون سازنده به آرایش الکترونی یک گاز نجیب معین رسیده‌اند.

(۴) ۴۴

(۳) ۳۲

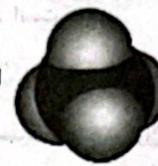
(۲) ۲۰

(۱) ۱۰۷

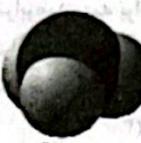
۱۰۷- با توجه به جدول زیر که بخشی از جدول دوره‌ای عناصر را نشان می‌دهد، چه تعداد از عبارت‌های پیشنهادشده درست هستند؟

گروه دوره	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۲	A	X	D	E	G
۳	M	Q		R	

است.

• مدل فضای پرکن مولکول حاصل از X و G به صورت

• مدل فضای پرکن مولکول حاصل از Q و هیدروژن به صورت

• عناصر A و M در ترکیب با عنصر G ترکیب‌های یونی به وجود می‌آورند که در هر کدام شمار کاتیون‌ها، سه برابر شمار آئیون‌ها است.

• نیمی از این عناصر در دما و فشار اتفاق به شکل مولکول‌های دواتمی وجود دارند.

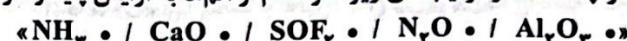
(۴) ۴۴

(۳) ۳۲

(۲) ۲۰

(۱) ۱۰۸

۱۰۸- در چه تعداد از ترکیب‌های زیر، هر کدام از اتم‌ها به آرایش پایدار گاز نجیب هم دوره خود می‌رسند؟

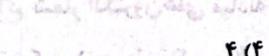
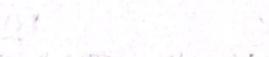
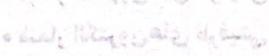
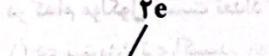
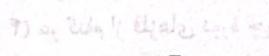
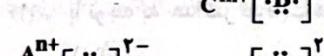
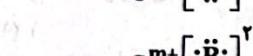
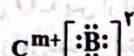
(۴) ۴۴

(۳) ۳۲

(۲) ۲۰

(۱) ۱۰۹

۱۰۹- شکل زیر مربوط به دو ترکیب یونی X و Y است. شمار الکترون‌های مبادله شده برای تشکیل هر مول X و Y از اتم‌های سازنده آن‌ها به ترتیب چند مول الکtron است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۱۱۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- نیتروژن و اکسیژن، تنها گازهای هواکره هستند که در زندگی روزانه نقش حیاتی دارند.
- زندگی جانداران گوناگون در زیست‌کره با گازهای موجود در هوا، گره خورده است.
- گیاهان با بهره‌گیری از نور خورشید، اکسیژن مورد نیاز خود را تولید می‌کنند.
- جانداران ذره‌بینی، گاز نیتروژن هواکره را برای مصرف گیاهان در خاک تثبیت می‌کنند.

۴۴

۲۳

۲۲

۱۱

۱۱۲- از هوا مایع به ترتیب گازهای A، X و E جدا می‌شود. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با آن‌ها درست است؟

- فراوانی گاز X در لایه تروپوسفر، کمتر از دو گاز دیگر است.
- گازهای A و E به شکل مولکول‌های دواتی در طبیعت یافت می‌شوند.
- تفاوت نقطه جوش گازهای A و X، کمتر از تفاوت نقطه جوش گازهای X و E است.
- مقایسه میان واکنش پذیری این گازها به صورت $A < X < E$ است.

۴۴

۳۳

۲۲

۱۱

۱۱۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- در ساختار لوویس نیتروژن مونوکسید همانند نیتروژن دی‌اکسید، اتم نیتروژن به آرایش هشت تایی نرسیده است.
- شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول سیلیسیم تراکریمید، سه برابر شمار جفت الکترون‌های پیوندی مولکول کربن دی‌سولفید است.
- ساختار لوویس کربن تراکریلید مشابه ساختار گوگرد ترافلوئورید است.
- اتنی با آرایش الکترون نقطه‌ای $\ddot{\text{C}}\ddot{\text{C}}$: می‌تواند بیش از یک پیوند کووالانسی تشکیل دهد.

۴۴

۳۳

۲۲

۱۱

۱۱۴- مقادیر موجود در کدام دو مورد تفاوت بیشتری با هم دارند؟

(آ) شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم ${}_{32}^{\infty}\text{Te}$

(ب) شمار الکترون‌های با $n+1=5$ در اتم ${}_{32}^{\infty}\text{Ge}$

(ت) شمار الکترون‌های بیرونی ترین زیرلایه اتم ${}_{42}^{21}\text{ScCl}_3$

(ج) شمار الکترون‌های با $=0$ در کاتیون ${}_{42}^{21}\text{Mo}$

(د) آ، ب، پ، ت

۲۰

۱۱

۱۱۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- فشار هواکره در همه جهت‌ها بر بدن ما و به میزان یکسان وارد می‌شود.

• شیمی‌دان‌ها از وزگی واکنش‌پذیری اکسیژن با غلب عنصرها و مواد، برای تهیه بسیاری از مواد بهره می‌گیرند.

• مولکول‌های CO پس از اتصال به هموگلوبین با اکسیژن واکنش داده و در نتیجه اکسیژن به بافت‌های بدن نمی‌رسد.

• در ساختار زغال‌سنگ، عنصرهای کربن، هیدروژن و گوگرد وجود دارند.

۴۴

۳۳

۲۲

۱۱

۱۱۶- با توجه به حداقل ظرفیت هر کدام از عنصرهای زیر، شمار اتم‌های اکسیژن در اکسید کدامیک از آن‌ها بیشتر از بقیه است؟

(۱) ${}_{13}^{\infty}\text{E}$ (۲) ${}_{16}^{\infty}\text{D}$ (۳) ${}_{17}^{\infty}\text{X}$ (۴) ${}_{26}^{\infty}\text{A}$

۱۱

۱۱

۱۱۷- کدامیک از مطالبات زیر نادرست است؟

(۱) فراوانی عنصری با عدد اتمی ۳۶ در لایه تروپوسفر بیشتر از فراوانی عنصری با عدد اتمی ۵۴ است.

(۲) در بخش‌های بالایی هواکره می‌توان کاتیونی از یک گاز نجیب یافت.

(۳) اگر در دمای ۰، آرگون به حالت گازی باشد، اکسیژن نیز در دمای ۰ قطعاً گازی شکل است.

(۴) هر کدام از فلزهای دوره چهارم که آرایش الکترونی اتم آن‌ها از قاعده آفبا پیروی نمی‌کند، بیش از یک کاتیون تک‌اتمی تشکیل می‌دهند.

۱۱۸- در کدام مولکول نسبت تعداد کل جفت الکترون‌های ناپیوندی لایه ظرفیت همه اتم‌ها به تعداد کل جفت الکترون‌های پیوندی از بقیه کمتر است؟

(۱) دی‌نیتروژن تری‌اکسید (۲) کربن مونوکسید (۳) نیتروژن تری‌کلرید (۴) گوگرد دی‌کلرید

۱۱۹- در آرایش الکترونی اتم عنصر X، پنج زیرلایه دو الکترونی وجود دارد. چند عدد اتنی مختلف را می‌توان به عنصر X نسبت داد؟ (حداکثر عدد اتنی X را ۴۰ در نظر بگیرید).

۴۴

۳۳

۲۲

۲۱

۱۲۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با الکترون‌های ظرفیت درست است؟

- رفتار شیمیایی هر اتم به شمار الکترون‌های ظرفیت آن بستگی دارد.

• در آرایش الکترون - نقطه‌ای اتم‌ها، الکترون‌های ظرفیت هر اتم پیرامون نماد شیمیایی آن با نقطه نمایش داده می‌شود.

• شمار الکترون‌های ظرفیتی عنصرهای هم‌گروه نمی‌تواند متفاوت باشد.

• شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم‌های ${}_{82}^{\infty}\text{Pb}$ و ${}_{40}^{\infty}\text{Zr}$ با هم برابر است.

۴۴

۳۳

۲۲

۱۱

۱۲۱- اگر شمار الکترون‌های مبادله شده برای تشکیل ${}_{18}^{\infty}\text{g}$ سدیم اکسید از عنصرهای سازنده آن، دو برابر شمار الکترون‌های مبادله شده برای

تشکیل ${}_{10}^{\infty}\text{Mol}$ ترکیب X از عنصرهای سازنده آن باشد، فرمول ترکیب یونی X کدام می‌تواند باشد؟ ($\text{Na}=23$, $\text{O}=16$: g.mol^{-1})

(۱) آلمینیم اکسید (۲) منیزیم اکسید (۳) کلسیم فلوراید (۴) آلمینیم فسفید

- ۱۳۱- تفاوت شعاع اتمی کدام دو عنصر زیر بیشتر از جفت عنصرهای زیر است؟
 P , Si (۴)   Si , Al (۳)   Al , Mg (۲)   Mg , Na (۱)

۱۳۲- چه تعداد از عنصرهای گروه چهاردهم جدول دوره‌ای (با چشم‌بوشی از دوره هفتم) جریان برق را از خود عبور داده و چه تعداد از عنصرهای این گروه در آثر ضربه خرد می‌شوند؟
 ۳ , ۴ (۴)   ۲ , ۵ (۳)   ۲ , ۴ (۲)   ۳ , ۵ (۱)

۱۳۳- چه تعداد از ویژگی‌های زیر را می‌توان به فلز طلا نسبت داد؟
 • ساخت برگه‌ها و رشتہ‌سیم‌های بسیار نازک از این فلز به راحتی امکان‌پذیر است.
 • رسانایی الکتریکی آن بالا است و این ویژگی را در شرایط دمایی گوناگون حفظ می‌کند.
 • به علت واکنش پذیری بسیار ناجیز، در طبیعت تنها به شکل فلزی و عنصری یافت می‌شود.
 • با گازهای موجود در هواکره و مواد موجود در بدن انسان واکنش نمی‌دهد.

۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

۱۳۴- کدام مطلب زیر در ارتباط با دو عنصر نخست گروه پانزدهم جدول دوره‌ای درست است؟
 آ) حالت فیزیکی آن‌ها در دما و فشار اتفاق، متفاوت است.
 ب) هر دو جزو عنصرهای اصلی سازنده کودهای شیمیایی هستند.
 پ) دومین عنصر گروه پانزدهم جدول، دارای چند آلوتrop بوده که واکنش پذیری تمامی آن‌ها ناجیز است.
 ت) دومین عنصر گروه پانزدهم واکنش ناپذیرترین نافلز دوره سوم (با چشم‌بوشی از گاز نجیب) است.

۱ (آ)، «ب»   ۲ (ب)، «ت»   ۳ (آ)، «ت»   ۴ (آ)، «ب» و «ت»

۱۳۵- عنصر A بیش از یک کاتیون تک‌اتمی تشکیل می‌دهد. چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره آن نادرست است؟
 • به طور کلی هیچ کدام از کاتیون‌های آن قاعدة هشت‌تایی را وعایت نمی‌کنند.
 • عنصر A رسانای جریان برق و گرمای است.
 • حداقل شماره گروه A برابر ۴ و حداقل آن برابر با ۱۴ است.
 • عنصر A لزوماً یک عنصر واسطه نیست.

۱ (۲) صفر   ۲ (۳)   ۳ (۴)   ۴ (۱)

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایشی آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزشی فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزشی شهر

شریعت تاریخ خدمات آموزشی اداره کل
سازمان سنجش آموزش کسر

زبان‌آموز

خدمات زبانی!
تبلیغات

کانون
فرهنگی
آموزش
علم چا

آزمودهای سوابق
کاح

join us ...

تاریخ آزمون

جمعه ۱۹ / ۰۵ / ۱۴۰۳

پاسخنامه آزمون

دفترچه شماره (۲)

دوره دوم متوسطه

پایه یازدهم تجربی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۴۵ دقیقه	تعداد سوال: ۱۳۵

عنایین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		وضعیت پاسخگویی	شماره سوال	مدت پاسخگویی
		از	تا			
۱	ریاضی ۱	۲۰	۱	اجباری	۲۰	۳۵ دقیقه
	ریاضی ۲	۱۰	۲۱	اختیاری	۳۰	۳۵ دقیقه
۲	زیست‌شناسی ۱	۲۵	۳۱	اجباری	۵۵	۳۵ دقیقه
	زیست‌شناسی ۲	۱۰	۵۶	اختیاری	۶۵	
۳	فیزیک ۱	۲۵	۶۶	اجباری	۹۰	۴۰ دقیقه
	فیزیک ۲	۱۰	۹۱	اختیاری	۱۰۰	
۴	شیمی ۱	۲۵	۱۰۱	اجباری	۱۲۵	۳۵ دقیقه
	شیمی ۲	۱۰	۱۲۶	اختیاری	۱۳۵	

۲ ۵

$$\cos\theta = r \sin\theta \xrightarrow{+ \cos\theta} 1 = r \tan\theta \Rightarrow \tan\theta = \frac{1}{r}$$

$$1 + \tan^2\theta = \frac{1}{\cos^2\theta} \Rightarrow \frac{1}{\cos^2\theta} = 1 + \frac{1}{r^2} = \frac{1}{r^2} \Rightarrow \cos^2\theta = \frac{1}{10}$$

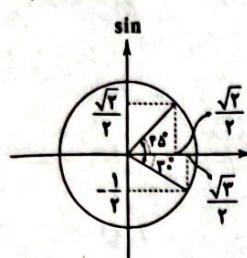
$$\xrightarrow{\text{نایابی سوم}} \cos\theta = -\frac{r}{\sqrt{10}}$$

$$\sin^2\theta = 1 - \cos^2\theta = 1 - \frac{1}{10} = \frac{9}{10} \xrightarrow{\text{نایابی سوم}} \sin\theta = \frac{-1}{\sqrt{10}}$$

بنابراین داریم:

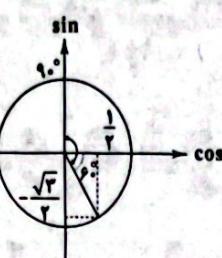
$$\sin\theta - \cos\theta = \frac{-1}{\sqrt{10}} + \frac{r}{\sqrt{10}} = \frac{r}{\sqrt{10}} = \frac{r\sqrt{10}}{10} = \frac{\sqrt{10}}{5}$$

۴ ۶

 $-30^\circ < x < 45^\circ$

$$-\frac{1}{r} < \sin x < \frac{r}{r}$$

$$\frac{\sqrt{r}}{r} < \cos x < 1$$

 $-60^\circ < 2x < 90^\circ$

$$-\frac{r}{r} < \sin 2x < 1$$

روش اول: ۱ ۲

$$\frac{1 + \tan\alpha}{1 + \cot\alpha} = \frac{1 + \frac{\sin\alpha}{\cos\alpha}}{1 + \frac{\cos\alpha}{\sin\alpha}} = \frac{\cos\alpha + \sin\alpha}{\sin\alpha + \cos\alpha} = \frac{\sin\alpha}{\cos\alpha} = \tan\alpha$$

$$\Rightarrow \tan\alpha = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

بنابراین:

$$1 + \tan^2\alpha = \frac{1}{\cos^2\alpha} \Rightarrow \frac{1}{\cos^2\alpha} = 1 + \left(\frac{\sqrt{5}}{5}\right)^2 = 1 + \frac{5}{25} = \frac{9}{25}$$

$$\Rightarrow \cos^2\alpha = \frac{25}{9} \Rightarrow 1 - \sin^2\alpha = \frac{25}{9} \Rightarrow \sin^2\alpha = 1 - \frac{25}{9} = \frac{4}{9}$$

$$\xrightarrow{\text{نایابی سوم}} \sin\alpha = -\sqrt{\frac{4}{9}} = -\frac{2}{3}$$

روش دوم: $\cot\alpha = \frac{1}{\tan\alpha}$ پس $\tan\alpha = x$ داریم:

$$\frac{1+x}{1+\frac{1}{x}} = \frac{\sqrt{5}}{5} \xrightarrow{xx} \frac{x(1+x)}{x+1} = \frac{\sqrt{5}}{5} \Rightarrow x = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

$$\frac{1}{\cos^2\alpha} = 1 + \tan^2\alpha = 1 + x^2 = 1 + \frac{5}{4} = \frac{9}{4} \Rightarrow \cos^2\alpha = \frac{4}{9}$$

$$\xrightarrow{\text{نایابی سوم}} \cos\alpha = -\frac{2}{3} \Rightarrow \tan\alpha = \frac{\sin\alpha}{\cos\alpha} \Rightarrow \frac{\sqrt{5}}{2} = \frac{\sin\alpha}{-\frac{2}{3}}$$

$$\Rightarrow \sin\alpha = \frac{\sqrt{5} \times (-\frac{2}{3})}{2} = -\frac{\sqrt{5}}{3}$$

ریاضیات

۲ ۱

$$1 + \tan^2\theta = \frac{1}{\cos^2\theta} \Rightarrow \frac{1}{\cos^2\theta} = 1 + \tan^2\theta \Rightarrow \cos^2\theta = \frac{1}{1 + \tan^2\theta}$$

$$(\tan\theta + \frac{1}{\cos\theta})(\frac{1 - \sin\theta}{1 + \tan^2\theta})$$

$$= (\frac{\sin\theta}{\cos\theta} + \frac{1}{\cos\theta})(1 - \sin\theta)(\cos^2\theta)$$

$$= \frac{1 + \sin\theta}{\cos\theta}(1 - \sin\theta)\cos^2\theta = \frac{(1 + \sin\theta)(1 - \sin\theta) \cancel{\cos^2\theta}}{\cancel{\cos\theta}}$$

$$= (1 - \sin^2\theta)\cos\theta = \cos^2\theta \times \cos\theta = \cos^3\theta$$

۱ ۲

$$\frac{\sin 15^\circ \cos 75^\circ - \sin 225^\circ \cos 225^\circ}{\cos 15^\circ \cot 15^\circ - \cos 225^\circ \tan 45^\circ} = \frac{\overbrace{\sin 15^\circ \cos 75^\circ}^{0 \times \cos 75^\circ} - (-1)(\frac{\sqrt{r}}{r})}{\underbrace{\cos 15^\circ \cot 15^\circ}_{0 \times 0} - (1)(1)}$$

$$= \frac{\frac{r}{r}}{-1} = -\frac{r}{r} = -1/75$$

۲ ۳

$$\sin\theta = 0/6 \xrightarrow{\text{حاده}} \cos\theta = \sqrt{1 - \sin^2\theta}$$

$$= \sqrt{1 - 0/36} = \sqrt{0/64} = 0/8$$

$$m_\ell = \tan\theta = \frac{\sin\theta}{\cos\theta} = \frac{0/6}{0/8} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

و چون ℓ' بر هم عمودند شبیه آنها عکس و قرینه یکدیگر است:

$$m_{\ell'} = -\frac{1}{m_\ell} = -\frac{4}{3}$$

$$m_\ell = \frac{-4}{3} \quad \left. \begin{array}{l} \Rightarrow y = -\frac{4}{3}x + 2 \Rightarrow 3y = -4x + 9 \Rightarrow 3y + 4x = 9 \\ (0, 2) \in \ell \end{array} \right\}$$

عرض از مبدأ

بررسی گزینه ها:

۴ ۴

$$1) 20^\circ < 40^\circ \Rightarrow \tan 20^\circ < \tan 40^\circ$$

$$2) \tan 20^\circ = \frac{\sin 20^\circ}{\cos 20^\circ} \xrightarrow{\sin 20^\circ < 1} \frac{\sin 20^\circ}{\cos 20^\circ} < \frac{1}{\cos 20^\circ} < \frac{2}{\cos 20^\circ}$$

$$\Rightarrow \tan 20^\circ < \frac{2}{\cos 20^\circ}$$

$$3) \cot 40^\circ = \frac{\cos 40^\circ}{\sin 40^\circ} = \frac{\sin 40^\circ}{\cos 40^\circ} = \tan 40^\circ$$

$$4) \tan 40^\circ = \frac{\sin 40^\circ}{\cos 40^\circ} = \frac{\cos 40^\circ}{\sin 40^\circ} (*)$$

$$\xrightarrow{\sin 40^\circ < 1} \frac{\cos 40^\circ}{\sin 40^\circ} > \cos 40^\circ \xrightarrow{(*)} \tan 40^\circ > \cos 40^\circ$$

۱۵

$$\begin{aligned} x^r - 1 &= (x^r)^r - 1 = (x^r - 1)(x^r + x^r + 1) \\ &= (x-1)(x+1)(1+x^r(x^r+1)) \end{aligned}$$

 تنها عامل $(x^r + 1)$ در آن وجود ندارد

۱۶

$$\begin{aligned} a + \frac{1}{a} &= \sqrt{10} \rightarrow a^r + \frac{1}{a^r} + 2a\left(\frac{1}{a}\right) = 10 \\ \Rightarrow a^r + \frac{1}{a^r} &= 8 \quad (*) \end{aligned}$$

$$(a - \frac{1}{a})^r = a^r + \frac{1}{a^r} - 2a\left(\frac{1}{a}\right) = 8 - 2(1) = 6 \quad (**)$$

$$\Rightarrow a - \frac{1}{a} = \pm \sqrt{6} \quad (***)$$

$$a^r - \frac{1}{a^r} = (a - \frac{1}{a})(a^r + \frac{1}{a^r} + a(\frac{1}{a}))$$

$$\pm \sqrt{6}(8+1) = \pm 9\sqrt{6} \rightarrow a^r - \frac{1}{a^r} = 9\sqrt{6}$$

۱۷

$$\sqrt[3]{-242} < \sqrt[3]{-100} < \sqrt[3]{-22} \Rightarrow \sqrt[3]{(-2)^5} < \sqrt[3]{-100} < \sqrt[3]{(-2)^4}$$

$$\Rightarrow \frac{n}{m} < \sqrt[3]{-100} < \frac{n+1}{m+1} \Rightarrow n = -2$$

$$\sqrt[3]{81} < \sqrt[3]{200} < \sqrt[3]{256} \Rightarrow \sqrt[3]{3^4} < \sqrt[3]{200} < \sqrt[3]{4^4}$$

$$\Rightarrow \frac{m-1}{m} < \sqrt[3]{200} < \frac{m}{m+1} \Rightarrow m = 4$$

و بنابراین $m+n = 4-2 = 2$ می‌باشد

$$x = 2 \Rightarrow a = (\delta^r)^{\delta^r} = \delta^{r \times r^r} = \delta^{r^{\delta}} \Rightarrow a = \delta^{r^r} \quad ۱۸$$

$$\Rightarrow \sqrt[n]{a} = \sqrt[r]{\delta} \Rightarrow \sqrt[n]{\delta^{r^r}} = \sqrt[r]{\delta} \Rightarrow \delta^{\frac{r}{n}} = \delta^r$$

$$\Rightarrow \frac{r}{n} = 2 \Rightarrow r = 2n = 22 \Rightarrow n = 11$$

۱۹

$$(\sqrt{r}-1)(\sqrt{r}+1) = 1 \Rightarrow \sqrt{r}-1 = \frac{1}{\sqrt{r}+1} = (\sqrt{r}+1)^{-1}$$

$$\sqrt{A} = (\sqrt{r}-1)^{\frac{1}{r}} (1+\sqrt{r})^{\frac{1}{r}} \times \sqrt[r]{\sqrt{r}+2\sqrt{r}}$$

$$= ((\sqrt{r}+1)^{-1})^{\frac{1}{r}} (1+\sqrt{r})^{\frac{1}{r}} \times \sqrt[r]{\sqrt{r}+2\sqrt{r}}$$

$$= (\sqrt{r}+1)^{\frac{1}{r}} \times \sqrt[r]{\sqrt{r}+2\sqrt{r}} = (\sqrt{r}+1)^{\frac{1}{r}} \times \sqrt[r]{\sqrt{r}+2\sqrt{r}}$$

$$= ((\sqrt{r}+1)^{-1})^{\frac{1}{r}} \times (2+\sqrt{r})^{\frac{1}{r}}$$

$$= \left(\frac{1}{1+\sqrt{2}} \times (2+2\sqrt{2}) \right)^{\frac{1}{r}} = \left(\frac{2+2\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} \right)^{\frac{1}{r}}$$

$$\rightarrow A = \left(\frac{(2+2\sqrt{2})}{1+\sqrt{2}} \right)^{\frac{1}{r}} = \left(\frac{2+2\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} \right)^{\frac{1}{r}} = \left(\frac{(1+\sqrt{2})^2}{1+\sqrt{2}} \right)^{\frac{1}{r}}$$

$$\rightarrow A = (1+\sqrt{2})^{\frac{1}{r}} = \sqrt{1+\sqrt{2}}$$

۲ می‌دانیم حجم مکعبی به طول یال a برابر a^3 است. پس برای

پیدا کردن طول یال مکعب باید ریشه سوم حجم آن را بدست آوریم:

$$a = \sqrt[3]{64} = \sqrt[3]{4^3} = 4 \rightarrow \text{عرض مستطیل} = 2 \times 4 = 8$$

ریشه‌های دوم، یکم و سوم حجم عددی

مشبّت است پس برای $b = 12$ می‌باید در نتیجه مساحت آن برای است بد

$$S = b \times a = 12 \times 8 = 96 \rightarrow \text{عرض} \times \text{طول}$$

۳ ۱

$$\begin{aligned} \frac{\frac{r}{\delta^{\delta}} \times \frac{1}{\delta^{\delta}}}{\sqrt[3]{2} \times 12^r} &= \frac{(2^r)^{\frac{1}{\delta}} \times (2 \times 2^r)^{\frac{1}{\delta}}}{2^r \times 2^r \times 2^r} = \frac{\frac{1}{\delta} \times \frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} \\ &= \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} = \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} = \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} = \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} = \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} = \frac{\frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}}}{2^r \times 2^r} \\ &= \frac{1}{2^{\delta}} \times \frac{1}{2^{\delta}} = 2^r \times 2^r = \frac{\sqrt[3]{2^r}}{\sqrt[3]{2^r}} = \frac{\sqrt[3]{2^r}}{\sqrt[3]{2^r}} = \frac{\sqrt[3]{2^r}}{\sqrt[3]{2^r}} \end{aligned}$$

۴ ۱۰

$$\frac{2\sqrt{75} - \frac{1}{r}\sqrt{48} + 2\sqrt{108}}{\sqrt{12} - 4\sqrt{3} + \sqrt{144}} = \frac{2\sqrt{75 \times 3} - \frac{1}{r}\sqrt{16 \times 3} + 2\sqrt{24 \times 3}}{\sqrt{4 \times 3} - 4\sqrt{3} + \sqrt{49 \times 3}}$$

$$= \frac{2 \times 5\sqrt{3} - \frac{1}{r}\sqrt{3} + 2 \times 6\sqrt{3}}{2\sqrt{3} - 4\sqrt{3} + 7\sqrt{3}} = \frac{25\sqrt{3}}{5\sqrt{3}} = 5$$

۲ لبتدا حاصل عبارت را تا حد امکان ساده می‌کنیم:

$$\sqrt[3]{768} - \sqrt[3]{222} = \sqrt[3]{256 \times 3} - \sqrt[3]{2^3 \times 2^3}$$

$$= \sqrt[3]{4^4 \times 3} - \sqrt[3]{3} = 4\sqrt[3]{4} - \sqrt[3]{3} = 2\sqrt[3]{4} - \sqrt[3]{3}$$

$$= 3^{\frac{1}{3}} \times 2^{\frac{4}{3}} = 2^{\frac{1}{3}} = 2^{\frac{1}{3}} \times \frac{1}{2^{\frac{1}{3}}} = \frac{1}{2^{\frac{1}{3}}} = \sqrt[3]{2}$$

۳ ۱۱

$$\frac{\sqrt{r^2+1} \times \sqrt{r-2\sqrt{r}}}{1+\sqrt{r}} = \frac{\sqrt{r^2+1} \times \sqrt{(1-\sqrt{r})^2}}{1+\sqrt{r}}$$

$$= \frac{\sqrt{r^2+1} \times \sqrt{|1-\sqrt{r}|}}{1+\sqrt{r}} = \frac{\sqrt{r^2+1} \times \sqrt{r-1}}{1+\sqrt{r}} = \frac{\sqrt{(r+1)(r-1)}}{1+\sqrt{r}}$$

$$= \frac{\sqrt{r-1}}{1+\sqrt{r}} = \frac{\sqrt{r}}{1+\sqrt{r}} \times \frac{1-\sqrt{r}}{1-\sqrt{r}} = \frac{\sqrt{r}(1-\sqrt{r})}{1-1} = \frac{\sqrt{r}-r}{-1}$$

$$= 2-\sqrt{r}$$

$$a = \sqrt[3]{-\sqrt{r}} = -\sqrt[3]{\sqrt{r}} = -\sqrt[3]{2} = 2^{\frac{1}{3}}$$

۴ ۱۲

$$\Rightarrow -\lambda = -r^{\frac{a^6-2}{6}} \rightarrow -\lambda = -(a^6)^{\frac{1}{6}} = -a^{\frac{1}{3}}$$

۴ اگر بخواهیم مقادیر داده شده را در عبارت، جایگذاری کنیم، راه حل بسیار طولانی را خواهیم داشت و ممکن است در انجام محاسبات هم دچار اشتباه شویم. پس لبتدا عبارت را تا حد امکان ساده کرده و سپس مقادیر را در آن جایگذاری می‌کنیم:

$$a^2 + b^2 + c^2 - 2ab + 2ac - 2bc = (a-b+c)^2$$

$$\begin{aligned} a &= 100 \\ b &= 99, c = 5 \end{aligned} \rightarrow (100-99+5)^2 = 6^2 = 36$$

۳) نشخوارکنندگان، معده چهارقسمتی دارند. در این جانور، غذا پس از عبور از معده واقعی (شیردان) وارد روده می‌شود در نشخوارکنندگان، مکان اصلی گوارش سلوزر، سیرابی می‌باشد البته روده در گوارش بقیه مواد غذایی نقش دارد.

۴) در پرنده دانه‌خوار، سنگدان متصل به روده می‌باشد در پرنده‌گان دانه‌خوار غذا پس از عبور از چینه‌دان که محل ذخیره و نرم شدن غذا است، مستقیماً وارد معده می‌شود. حجم معده در مقایسه با سنگدان (ساختار ماهیچه‌ای) کمتر است.

۱ ۲۴) یاخته نشان داده شده در سوال با علامت (۱)، گویجا قرمز در ساختار حبلک‌ها است. گویجا قرمز سرشار از هموگلوبین است و هم‌جنین در گویجا قرمز، آنزیمی به نام کربنیک ایندراز وجود دارد. هموگلوبین هم در انتقال اکسیژن و هم در انتقال کربن دی‌اکسید نقش دارد، اما کربنیک ایندراز فقط در انتقال کربن دی‌اکسید نقش ایفا می‌کند.

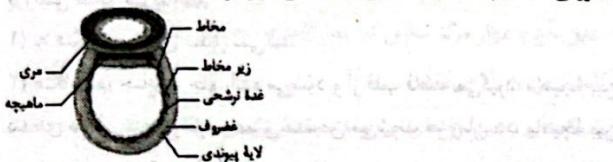
بررسی سایر گلیله‌ها:

(۲) هموگلوبین برخلاف کربنیک ایندراز، نقش آنزیمی ندارد.

(۳) کربنیک ایندراز برخلاف هموگلوبین، توانایی اتصال به کربن مونوکسید را ندارد.

(۴) هر دو در حمل کربن دی‌اکسید داخل خون نقش دارند.

۲ ۲۵) موارد «ب» و «د» عبارت سوال را به درستی تکمیل می‌کنند.
در ساختار دیواره نای از بیرون به درون، به ترتیب چهار لایه پیوندی، غضروفی - ماهیچه‌ای، زیرمخاطی و مخاطی قرار گرفته‌اند.

بررسی موارد:

الف) در ساختار لایه زیرمخاطی، عدد ترشحی جدا از یکدیگر هستند.

ب) مطابق با شکل، ماهیچه موجود در دومین لایه نای به صورت حلقوی قرار ندارد، بنابراین نمی‌تواند ماهیچه‌های حلقوی داشته باشد. ماهیچه‌های حلقوی در لوله گوارش انسان از مری تا مخرج وجود دارند.

ج) داخلی‌ترین لایه دارای یاخته‌های مؤکدار است که مطابق با شکل، ضخامت کمتری نسبت به لایه زیرین خود دارد.

د) مطابق با شکل، نخستین لایه (لایه پیوندی) در تماس با غضروف (نوعی بافت پیوندی) C شکل قرار دارد که باعث می‌شود مجرای نای به صورت همیشگی باز بماند.

۳ ۳۶) فقط مورد «د» در ارتباط با بعضی از پرنده‌گان صدق می‌کند.

صورت سوال، مربوط به پرنده‌گان است.

بررسی موارد:

الف) در پرنده‌گان در قسمت‌هایی از دستگاه تنفس مانند نای، جریان هوا دو طرفه می‌باشد و در برخی یاخته‌ها مانند شش‌ها، جریان هوا یک طرفه است.

ب) در همه پرنده‌گان، کیسه‌های هوادر در تبادلات گازی نقشی ندارند.

ج) طبق شکل ۲۳ صفحه ۴۶ کتاب زیست‌شناسی (۱)، همه پرنده‌گان در دستگاه تنفس خود دارای ۹ عدد کیسه هوادر هستند که یکی از آن‌ها بین دو نیمه بدن مشترک است، پس این مورد پاسخ سوال نیست، چون برای همه پرنده‌گان صادق است.

د) بخش حجمی انتهایی مری در پرنده‌گان دانه‌خوار، چینه‌دان است که غذا در آن ذخیره و نرم می‌شود. چینه‌دان فقط در پرنده‌گان دانه‌خوار دیده می‌شود پس این مورد پاسخ سوال نیست.

۱ ۲۸) ریشه‌های هر معادله در آن صدق می‌کنند، لذا داریم:

$$x=1 \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{1} = 1 \Rightarrow k=2$$

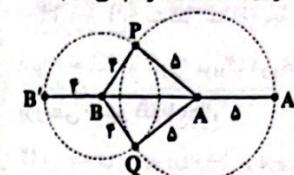
$$\text{فر معادله} \rightarrow \frac{1-x}{x^2+2x+2} = \frac{2}{(x+1)} + \frac{(x+1)}{(x+2)}$$

$$\Rightarrow \frac{1-x}{x^2+2x+2} = \frac{2(x+2)+(x+1)^2}{(x+1)(x+2)}$$

$$\Rightarrow \frac{1-x}{x^2+2x+2} = \frac{2x+4+x^2+2x+1}{x^2+3x+2}$$

$$\Rightarrow 1-x=x^2+4x+5 \Rightarrow x^2+5x+6=0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=-6 \end{cases}$$

۴ ۲۹) لبنا شکل سوال را با توجه به فرضیات داده شده رسم می‌کنیم:

$$APBQ = 4 + 4 + 5 + 5 = 18 = \text{محیط چهارضلعی}$$

۱ ۳۰) هر نقطه واقع بر نیمساز هر زاویه‌ای، از دو ضلع آن زاویه به یک فاصله است، پس O باید محل تلاقی سه نیمساز مثلث ABC باشد.

زیست‌شناسی

۲ ۳۱) گاسترین و سکرتین دو هورمون گوارشی هستند که به ترتیب باعث کاهش و افزایش pH لوله گوارش می‌شوند. هورمون سکرتین از روده باریک ترشح می‌شود که در بیماری سلیاک دچار آسیب می‌گردد.

بررسی سایر گلیله‌ها:

(۱) سکرتین روی لوزالده اثر می‌گذارد. محل اصلی جذب، روده باریک است.

(۲) هورمون گاسترین از طریق افزایش ترشح اسید و آنزیم پپسیونون باعث افزایش روند گوارش مولکول‌های پروتئینی مانند گلوتن می‌شود.

(۴) هورمون‌ها به خون می‌ریزند، بنابراین هورمون گاسترین جزو ترکیبات شیره معده نیست.

۲ ۳۲) مطابق با شکل، منفذ تنفسی در دو سطح پهلوی بدن قرار دارد.

بررسی سایر گلیله‌ها:

(۱) انشعابات پایانی نایدیس‌ها در مجاورت همه یاخته‌های بدن قرار می‌گیرند.

(۳) در حشرات دستگاه گردش مواد نتشی در انتقال گازهای تنفسی ندارد.

(۴) با نزدیک شدن لوله‌های تنفسی به یاخته‌ها، قطر آن‌ها کاهش می‌یابد.

بررسی گلیله‌ها:

(۱) ملخ پیش‌معده دارد. در ملخ، غذا پس از عبور از بخش حجمی انتهایی مری (چینه‌دان) وارد پیش‌معده می‌شود. آنزیم‌های داخل پیش‌معده در معده و

گیسه‌های معده ساخته شده‌اند. خود پیش‌معده آنزیم گوارشی نمی‌سازد.

(۲) در ملخ، معده مکان جذب می‌باشد. در ملخ، غذا پس از عبور از مری وارد چینه‌دان می‌شود که در سطح بالاتری نسبت به غدد برازی قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) ارسطونمی داشت هوا مخلوطی از چند نوع گاز است به همین دلیل هوا دم و باردم را از نظر ترکیب شیمیایی یکسان می‌دانست.
- ۲) ارسطو فقط معتقد بود که نفس کشیدن باعث خنک شدن قلب می‌شود ارسطو هیچ اطلاعی درباره واکنش‌های تنفس یا اختهای و تولید ATP نداشت. زیرا این واکنش مدت‌ها بعد از ارسطو کشف شدند.
- ۳) ارسطو از وجود رابطه بین دستگاه تنفس و دستگاه گردش خون به صورتی که امروزه زیست‌شناسان می‌دانند و آن را توجه می‌کنند هیچ اطلاعی نداشت (انتقال گازهای تنفسی توسط دستگاه گردش خون)، بلکه آن را به طریق دیگری توجه می‌نمود، مبتنی بر این‌که نفس کشیدن (دستگاه تنفس) باعث خنک شدن قلب (دستگاه گردش خون) می‌شود.

- ۱** **۴۲** **تشکیل غشاء پایه مشترک بین گروهی از یاخته‌های پوششی دیواره حبلک و دیواره مویرگ در بخش مبادله‌ای وجود دارد.**

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) در ابتدا مسیر ورود هوا در بینی، پوست نازکی وجود دارد که موهای آن گرد و غبار و ناخالصی‌های هوا را می‌گیرند و مانع ورود آن‌ها به بخش‌های دیگر دستگاه تنفس می‌شوند.
- ۳) ترشح عامل سطح فعال توسط یاخته‌های نوع دوم دیواره حبلک‌ها اتفاق می‌افتد.
- ۴) هوای باقی‌مانده در بخش مبادله‌ای حضور دارد.

- ۳** **۴۳** **مزک‌های یاخته‌های پوششی دیواره بینی به سمت پایین و مزک‌های یاخته‌های پوششی دیواره نای به سمت بالا حرکت می‌کنند تا ترشحات مخاطی را به حلق برسانند. هنگامی که دیافراگم به سمت بالا حرکت می‌کند، عمل بازدم صورت می‌گیرد که در آن، ابتدا هوا مرده که غنی از اکسیژن است از مجرای هادی خارج می‌شود.**

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۱) حرکت دیافراگم به سمت پایین موجب افزایش فشار وارد بر اندام‌های درون حفره شکم می‌شود.

- نکته:** صاق پرده‌ای است که اندام‌های درون شکم را به هم وصل می‌کند.
- ۲) در هنگام بازدم، دیافراگم به سمت بالا حرکت کرده و فاصله بین استخوان جناغ و ستون مهره‌ها کاهش می‌یابد.

- ۴) در هنگام هرگونه فرایند دمی، دیافراگم به سمت پایین حرکت می‌کند، اما تنها در هنگام دم عمیق، ماهیچه‌های مخطط ناحیه گردن منقبض می‌شوند.

- ۴** **۴۴** **انقباض ماهیچه گردن در زمان دم عمیق رخ می‌دهد. در این زمان، هوای ذخیره دمی وارد شش‌ها می‌شود که این اتفاق باعث ثبت قله موجی در اسپیروگرام می‌شود.**

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۱) پرده‌های صوتی، صدا را تولید می‌کنند. شکل دهی به صدا به وسیله بخش‌هایی مانند لب‌ها و دهان صورت می‌گیرد.

- ۲) بالاترین نقطه در نمودار اسپیروگرام به معنی ورود حجم ذخیره دمی است در دم عمیق، جناغ به وسیله ماهیچه‌های بین دندنهای خارجی از قلب دور شده و به سمت بالا و جلو می‌آید و ماهیچه دیافراگم نیز مسطح می‌شود.

- ۳) توجه کنید که برای بازدم عادی و خروج هوای جاری، پیام استراحت وجود ندارد و با برگشت شش به حالت عادی صورت می‌گیرد.

۲۷ **بررسی گزینه‌ها:**

- ۱) ارسطو با اثر نفس کشیدن بر گفت خون ورودی و خروجی به قلب آشانید
- ۲) آنزیمهای معده که پروتئینی هستند در محیط اسیدی فعالیت می‌کنند و تغییر شکل نمی‌دهند
- ۳) کربن دی‌اکسید و آب دو ماده دفعی در فرایند تنفس یا ختمی هستند که هر دو تحت تأثیر آنزیم کربنیک لیدراز قرار می‌گیرند و تبدیل به کربنیک اسید می‌شوند $\text{CO}_2 + \text{H}_2O \rightarrow \text{H}_2\text{CO}_3 \rightarrow \text{CO}_2 + \text{H}_2O + \text{O}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- ۴) هوای بازدمی، میزان دی‌اکسید کربن زیاد و اکسیژن کم دارد و محلول برم تیمول بلو آبی رنگ را زردزنگ می‌کند.

- ۱** **۲۸** **هیچ‌کدام، عبارت سؤال را به درستی تکمیل نمی‌کند. تغییر pH خون باعث تغییر ساختار پروتئین‌ها می‌شود.**

بررسی موارد:

- الف) گروهی از پروتئین‌ها (آنژیم‌ها) سرعت واکنش‌های شیمیایی را فرازیش می‌دهند
- ب) بعضی از پروتئین‌ها مانند پیسین معده، خارج از یاخته فعال می‌کند
- ج) پروتئین‌ها از چهار عنصر کربن، هیدروژن، اکسیژن و نیتروژن ساخته شده‌اند
- د) گروهی از پروتئین‌ها مانند آنزیم‌های معده در محیط اسیدی فعالیت می‌کنند
- ۴) **۲۹** **ماهیچه‌های شکمی به هنگام بازدم عمیق منقبض می‌شوند**
- دقت کنید که در این زمان، امکان انقباض و مسطح شدن دیافراگم وجود ندارد

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) به هنگام دم عادی صدق نمی‌کند.

- ۲) هنگام دم، جناغ به جلو رانده می‌شود و از قلب فاصله می‌گیرد. ماهیچه بین دندنهای داخلی تنها در بازدم عمیق منقبض می‌شوند. در زمان دم، ماهیچه بین دندنهای خارجی منقبض است.

- ۳) در هر بازدم، دیافراگم گندی شده و به سمت بالا حرکت می‌کند. تنها در بازدم عمیق که پس از یک دم عمیق انجام می‌شود، به اندازه طرفیت حیاتی از شش‌ها می‌توان هوا خارج کرد.

۳۰ **مطابق شکل ۱۵ صفحه ۲۷ کتاب زیست‌شناسی (۱)، خون**

- کولون پایین رو با خون خروجی از پانکراس یکی شده و سپس به سیاهرگ باب وارد می‌شود (کولون پایین رو در انتهای خود محتویاتش را به سمت راست روده که در خط میانی بدن قرار دارد، هدایت می‌کند).

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) سیاهرگ خروجی از پانکراس (اندام هدف سکرین)، مطابق شکل نسبت به سیاهرگ خروجی از کولون بالارو، نازک‌تر است. ابتدا کولون بالارو، مواد را به سمت بالا که کبد در آن جا قرار دارد، هدایت می‌کند.

- ۲) دقتش کنید که اندام‌های خارج از حفره شکمی نظیر حلق و مری، خون خود را به سیاهرگ باب و کبد وارد نمی‌کنند.

- ۴) سیاهرگ باب، غنی از مواد غذایی جذب شده است و می‌تواند به عنوان بروتوفکننده نیازهای تغذیه‌ای کبد مورد استفاده قرار گیرد، ولی دقتش کنید که سیاهرگ باب به علت داشتن خون تیره، قادر به اکسیژن‌رسانی نیست. کبد و کیسه سقر مانند هر عضو دیگر بدن توسط نوعی سرخرگ، اکسیژن دریافت می‌کنند.

- ۲** **۴۱** **ارسطو معتقد بود که نفس کشیدن باعث خنک شدن قلب شود**
- ی شود، بنابراین هوای بازدمی را گرمتر از هوای دمی می‌دانست، زیرا معتقد بود وای دمی با گرفتن گرمای قلب باعث خنک شدن قلب می‌شود. زیست‌شناسان روزی دریافتند که هوا از عبور از بخش هادی (ابتدا بینی) گرم می‌شود. بوایین کامل‌آمی‌دانند که دمای هوای بازدمی از هوای دمی بیشتر است.

۴) گرین موونکسید، مولکول دیگری است که می‌تواند به هموگلوبین متصل شود محل اتصال این مولکول به هموگلوبین، همان محل اتصال اکسیژن است. این گاز سیمی و مضر است که طبق مطالعات کتاب زیست‌شناسی (۱) می‌توان گفت در اثر ورود گازها یا ذرات نامطلوب به بدن، واکنش سرفه یا عطسه ایجاد می‌شود.

۴۹ برورسی گزینه‌ها:

- (۱) گروهی از لیپوپروتئین‌ها، کلسترول کمی (نه زیاد) دارند و به آن‌ها لیپوپروتئین پرچگال (HDL) می‌گویند.
- (۲) در گروهی دیگر، پروتئین از کلسترول کمتر است که لیپوپروتئین کم‌چگال (LDL) نام دارند.

۳ و ۴) زیاد بودن لیپوپروتئین پرچگال نسبت به کم‌چگال، اختلال رسوپ کلسترول در دیواره سرخرگ‌ها را کاهش می‌دهد. چاقی، کم تحرکی و مصرف بیش از حد کلسترول، میزان لیپوپروتئین‌های کم‌چگال را افزایش می‌دهد.

۵۰) هورمون گاسترین باعث افزایش تولید پپسیلون می‌شود. این هورمون با افزایش ترشح اسید معده می‌تواند کیموس را اسیدی کرده در نهایت پس از ورود کیموس به دوازده‌ماهه، pH این بخش نیز تغییر می‌کند (با کاهش می‌بلد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

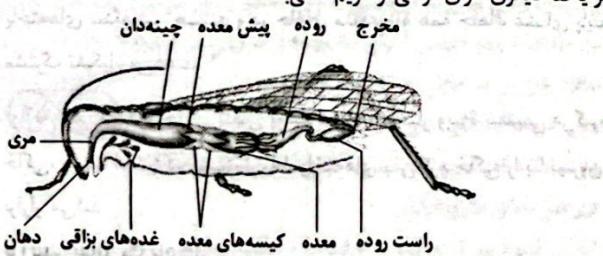
- (۱) تنظیم ترشحات غدد برازی مانند غدد بناگوشی، غیرارادی و توسط اعصاب خودمحختار اتفاق می‌افتد.

(۲) عمل بلع با مهار مرکز تنفس در بصل النخاع انجام می‌شود و به دنبال آن حرکات کرمی به راه می‌افتد.

(۳) شبکه‌های عصبی روده‌ای می‌توانند مستقل از دستگاه عصبی خودمحختار فعالیت کنند.

۵۱ منظور از صورت سؤال، ملخ است. طبق شکل ۲۰ صفحه ۳۱

از لوله گوارش و شکل ۱۸ صفحه ۴۵ کتاب زیست‌شناسی (۱) از دستگاه تنفسی ملخ، این جانور به منظور انجام تنفس در بدن خود ساختار نزدیان مانندی از لوله‌ها را ایجاد می‌کند. طبق شکل، روده ملخ در انتهای خود نارک می‌شود با این‌که این بخش، آنژیم گوارشی ترشح نمی‌کند، ولی دقت کنید که در یاخته‌های خود، همانند هر یاخته دیگری دارای انواعی از آنژیم‌ها می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) طبق شکل، لوله‌هایی باریک‌تر از کیسه معده به روده ملخ متصل هستند.

دقت کنید که جذب مواد غذایی در ملخ در معده انجام می‌شود.

(۲) دیواره بیش معده در ملخ، دندانهایی دارد که به خرد شدن بیشتر مواد غذایی کمک می‌کند. دقต کنید که در دستگاه گوارش ملخ، گوارش مکانیکی مواد غذایی، توسط آرواره‌های ملخ آغاز می‌شود، نه پیش‌معده.

(۳) غدد برازی در ملخ در سطح زیرین چینه‌دان قرار دارند برای رد این گزینه، باید حواس‌ستان باشد که غدد برازی نیز مانند آرواره، بخشی از لوله گوارش نیست، بلکه جزو دستگاه گوارش دسته‌بندی می‌شود.

۴۵) با توجه به شکل سؤال، بخش (الف) ← کبد، بخش (ب) ← روده باریک، بخش (ج) ← روده بزرگ و بخش (د) ← معده را نشان می‌دهد. در روده بزرگ انسان، گوارش آنزیمی نداریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) معده ملخ، توانایی جذب دارد.

(۲) در گاوه، روده باریک بلاقاصله بعد از شیردان (معده واقعی) قرار دارد.

(۴) کبد می‌تواند محل ساخت گلیکوزن و پروتئین باشد.

۴۶) سازوکار دفاعی در دستگاه تنفس ۳ نوع است:

- ۱- پوست ابتدای بینی و موی آن

۲- مخاط مزکدار

۳- درشت‌خوارهای حبلک

سازوکار دفاعی در نایزک انتهایی (آخرین اشعار نایزکی در بخش هادی) همانند نایزک مبادله‌ای (نایزکی که روی آن حبلک قرار دارد) مخاط مزکدار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تنها مجرای تنفسی که در شش‌ها قرار ندارد، نای و بخشی از نایزه‌های اصلی هستند. پس این نایزک‌ها هر دو در شش‌ها قرار دارند.

۳) نایزک به انتشاری از مجرای تنفسی می‌گویند که غضروف نداشته باشد؛ پس هر دو نایزک‌های گفته شده، غضروف ندارند. نایزک‌ها به علت نداشتن غضروف، توانایی تنظیم مقدار هوای ورودی یا خروجی دستگاه تنفس را دارند.

۴) منظور از ماده‌ای که نیروی کشش سطحی آب را کاهش می‌دهند، عامل سطح فعال (سورفاکتانت) است. عامل سطح فعال فقط از بعضی یاخته‌های حبلک‌ها ترشح می‌شود.

۴۷) با توجه به مطالعات کتاب زیست‌شناسی (۱)، هوای دمی فقط در بینی گرم می‌شود که بینی جزو بخش هادی دستگاه تنفس است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هم بخش هادی و هم بخش مبادله‌ای با دارا بودن مخاط مزکدار در پاکسازی هوای دمی نقش دارند. درشت‌خوارهای حبلکی نیز در بخش مبادله‌ای به پاکسازی هوای دمی کمک می‌کنند.

۲) ترشح عامل سطح فعال فقط توسط یاخته‌های نوع دوم حبلک (بخش مبادله‌ای) انجام می‌شود.

۳) هم بخش هادی و هم بخش مبادله‌ای با دارا بودن مخاط مزکدار و به وسیله ماده مخاطی در مرطوب کردن هوای دمی نقش دارند.

۴۸) منظور صورت سؤال، سرفه است. چنان‌چه ذرات خارجی با

گازهایی که ممکن است مضر یا ناطولب باشند به مجرای تنفسی وارد شوند، باعث واکنش سرفه یا عطسه می‌شود؛ در این حالت هوا با فشار از راه دهان (سرفه) یا بینی و دهان (عطسه) همراه با مواد خارجی به بیرون رانده می‌شود.

در افرادی که دخانیات مصرف می‌کنند، به علت از بین رفتن یاخته‌های مزکدار مخاط تنفسی، سرفه راه مؤثرتری برای بیرون راندن مواد خارجی است. اپی‌گلوت، در پوشش از ورود غذا به مجرای تنفسی ممانعت می‌کند و زبان کوچک راه بینی را می‌بندد. در سرفه، اپی‌گلوت به سمت بالا حرکت کرده و راه نای باز می‌شود و زبان کوچک نیز به سمت بالا حرکت کرده و راه بینی را می‌بندد، زیرا حین سرفه، مواد نباید از بینی خارج شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ماهیچه‌های حرکت‌دهنده دندنه‌ها، بین دندنه‌ای داخلی و خارجی است که در سرفه، ماهیچه‌های بازدمی یعنی بین دندنه‌ای داخلی منقبض می‌شوند.

۳) محل آغاز گوارش کربوهیدرات‌ها (نشاسته) از دهان با آنژیم آمیلаз است و بینی جزء بخش هادی دستگاه تنفس محسوب می‌شود. در بینی، شبکه‌ای وسیع از رگ‌هایی با دیواره نارک وجود دارد که هوا را گرم می‌کند. عطسه، خروج هوا با فشار از دهان و بینی است، نه سرفه.

۵۵ انجام بازدم عادی نیاز به مرکز و فرمان عصبی ندارد، با هایان یافتن دم بر اثر بازگشت ماهیچه‌های دمی به حالت استراحت و نیز ویژگی کشانی شش‌ها انجام می‌شود.

بررسی سایر گلینه‌ها

- (۱) شکل دمی به صدا به وسیله بخش‌های ماتنده بحث و دهان صورت می‌گیرد
- (۲) افزایش کربن دی‌اکسید و کاهش اکسیژن خون نیز از عوامل مؤثر در تنظیم تنفس‌اند

(۳) پل مغزی با اثر بر مرکز تنفس در بصل النخاع، دم را خاتمه می‌دهد

۵۶ با توجه به شکل سؤال، بخش (۱) ← هیپوتalamوس، بخش (۲) ← پل مغزی، بخش (۳) ← بصل النخاع و بخش (۴) ← نخاع را نشان می‌دهد.

بررسی گلینه‌ها

- (۱) مرکز تنفس در پل مغزی با اثر بر مرکز تنفس در بصل النخاع، دم را خاتمه می‌دهد، اما این مرکز مستقیماً به ماهیچه دیافراگم پیام عصبی ارسال نمی‌کند

(۲) بصل النخاع و پل مغزی هر دو در خاتمه دادن به دم نقش دارند.

(۳) بصل النخاع و هیپوتalamوس هر دو در تنظیم ضربان قلب نقش دارند.

(۴) نخاع همانند بصل النخاع مرکز برخی از انعکاس‌های بدن است.

بررسی گلینه‌ها

(۱) انتقال جریان عصبی بین دو یاخته عصبی با آگروستوز (برونزاتی) نقل عصبی از یاخته پیش‌همایی همراه است، برونزاتی با مصرف لرزی انجام می‌شود

(۲) ماهیچه‌های موجود در عنبه (حلقوی و شعاعی) از نوع ماهیچه‌های صاف و غیرارادی است، انقباض این ماهیچه‌ها نیاز به رسیدن پیام توسط بخش خودمنختار دستگاه عصبی دارد.

(۳) بیماری ام‌اس یا مالتیپل اسکلروزیس در اثر تخریب یاخته‌های پشتیبان موجود در سیستم عصبی مرکزی ایجاد می‌شود.

(۴) گرهی از یاخته‌های پشتیبان (نوروگلیا) در حفظ هم‌ایستایی مابع اطراف (نه درون) نورون‌ها نقش دارند (مانند حفظ مقدار طبیعی یون‌ها).

بررسی گلینه‌ها

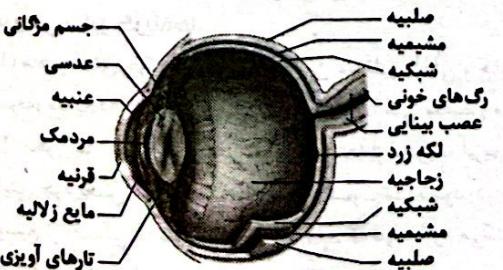
(۱) در نگاه از بالا، مخچه و لوب گیجگاهی، هر دو دیده نمی‌شوند

(۲) محل پردازش اولیه اطلاعات حسی، تalamوس است که طبق متن کتاب زیست‌شناسی (۲) با سامانه لیمبیک در ارتباط است.

(۳) طبق شکل ۱۹ صفحه ۱۵ کتاب زیست‌شناسی (۲)، این مورد درست است و در ریشه پشتی، جسم یاخته‌ای نورون‌های حسی به صورت یک برجستگی دیده می‌شود.

(۴) بخش سمپاتیک و پاراسمپاتیک معمولاً (نه همواره) برخلاف یکدیگر عمل می‌کنند.

۵۷ مطابق شکل، لایه‌های صلبیه و شبکیه در تشکیل عصب بینایی نقش دارند. هیچ‌کدام از این دو لایه در تطابق نقش اساسی نداشته و تطابق مربوط به انعطاف‌پذیری عدسی می‌باشد.

۵۸ محل اصلی جنب در نوعی حشره گیاهخوار (ملخ) معده است و بخشی از دستگاه گوارش که مواد غذایی قبل از معده درون آن قرار می‌گیرند پیش‌معده است در پرنده دنه‌خوار، محل اصلی جنب در ملخ، پیش‌معده پس از مواد غذایی قبل از آن از سینگان عبور می‌کند در ملخ، پیش‌معده پس از چینهدان (متین‌ترین بخش لوله گوارش) قرار می‌گیرد و بخشی از لوله گوارش است که آزمیم‌های گوارشی با فعالیت خود مواد غذایی را گوارش می‌دهند.

بررسی سایر گلینه‌ها

(۱) پیش‌معده آزمیم تولید نمی‌کند آزمیم‌های درون پیش‌معده در معده و گیمهای معده تولید شده‌اند

(۲) سینگان ساختار ماهیچه‌ای داشته و در گوارش فیزیکی مواد غذایی نقش مهمی دارد اما در گوارش شیمیایی نقش مهی ندارد. علاوه‌بر آن در پرنده‌ان دنه‌خوار، غذا از چینهدان بیندا وارد معده می‌شود که هم گوارش شیمیایی و هم گوارش مکانیکی دارد.

(۳) کبد اندامی است که در انسان به تولید صفراء می‌پردازد دقت کنید که ترشحات کبد هم در انسان و هم در پرنده‌ان به روده می‌رسند، نه سینگان.

۵۹ گروهی از یاخته‌های موجود در حبابک‌ها، سورفاکتانت ترشح می‌کنند که این ماده، سبب کاهش نیروی کشش سطحی یا چسبندگی آب موجود در سطح درونی حبابک‌ها و در نتیجه تسهیل باز شدن این حبابک‌ها می‌شود. این یاخته‌ها، می‌توانند در مجاورت یاخته‌های ماکروفاز (یاخته‌های بیگانه‌خوار موجود در حبابک‌ها) مشاهده شوند.

بررسی سایر گلینه‌ها

(۱) یاخته‌های سنتگری دیواره حبابک‌ها، بخش اعظم دیواره حبابک را تشکیل داده‌اند دقت کنید که یاخته‌های ترشح‌کننده سورفاکتانت در نوزادانی که زودتر از موعده مقرر به دنیا می‌آینند، مقدار ترشحات کمتر از حالت طبیعی دارند این یاخته‌ها تعناد کم‌تری دارند.

(۲) یاخته‌های ماکروفاز موجود در حبابک‌ها، واحد زوائدی به منظور حرکت درون حبابک‌ها هستند مطابق شکل ۱۱ صفحه ۲۸ کتاب زیست‌شناسی (۱) یاخته‌های ماکروفاز اندازه کوچکتری از یاخته‌های سنتگری شکل دیواره حبابک‌ها دارند.

(۳) یاخته‌های نوع اول دیواره حبابک و یاخته‌های دیواره مویرگ‌ها هر دو از نوع یاخته‌های سنتگری هستند و در جاهای متعدد (نه همه جاهای)، غشای پایه مشترک تشکیل می‌دهند.

۶۰ کرم خاکی تنفس پوستی دارد (ساختار ویژه تنفسی در کرم خاکی، پوست است) که پوست ارتباط یاخته‌های بدن کرم خاکی را با بیرون برقرار می‌کند.

بررسی سایر گلینه‌ها

(۱) توجه کنید که خون فاقد اکسیژن نداریم، بلکه خون کم‌اکسیژن (خون تیره) و خون پراکسیژن (خون روشن) داریم که در شکل ۲۱ صفحه ۴۶ کتاب زیست‌شناسی (۱) می‌بینید، جهت حرکت خون در آن‌ها، عکس هم است.

(۲) در ستاره دریابی، برگستگی‌های پراکنده (نه فرورفتگی‌های محدود)، آبشش‌های ستاره دریابی را تشکیل داده و به تبادل گازها می‌پردازند.

(۳) در حشراتی مانند ملخ، تنفس نایدیسی وجود دارد. در این نوع تنفس، نایدیس‌ها به انشتابات کوچکتری تقسیم می‌شوند. انشتابات پایانی که در کنار همه (نه بیشتر) یاخته‌های بدن قرار می‌گیرند، بن‌بست بوده و دارای مایعی هستند که تبادلات گازی را ممکن می‌سازند.

بررسی سایر گلزینه‌ها

۱) مطبق توضیحات با پرش صلبی و سپس خارج کردن عدسی (نه بلاقاصله) عنبه دیده می‌شود.

۲) مطبق توضیحات، مایع زلایه کاملاً شفاف نیست. علاوه بر آن، زلایه زلایی نیست، بلکه زجاجیه یک ماده (نه مایع) زلایی می‌باشد.

۳) مطبق توضیحات، جدا شدن ماهیچه‌ها در مراحل لبندی ای تشریح صورت گرفت سپس با پرش صلبی (نه بلاقاصله) سه لایه چشم و بخش‌های تشکیل‌دهنده آن‌ها مشاهده می‌شود.

۶۳ **۴** ماهیچه‌های حلقوی عنبه، تنگ‌کننده سوراخ مردمک چشم هستند و توسط اعصاب پاراسمپاتیک عصب‌دهی می‌شوند. ماهیچه‌های شاعی عنبه نیز گشادکننده سوراخ مردمک هستند و توسط اعصاب سمت‌پاتیک عصب‌دهی می‌شوند. بخش سمت‌پاتیک، بدن را در حالت آمده باش نگه می‌دارد، بنابراین می‌تواند زمان واکنش فرد نسبت به محرك‌های محیطی را کاهش دهد.

بررسی سایر گلزینه‌ها،
۱) بخش پاراسمپاتیک با کاهش تولید تحریکات طبیعی قلب، ضربان قلب را کاهش می‌دهد.

۲) بخش سمت‌پاتیک می‌تواند جریان خون را به سوی قلب و ماهیچه‌های اسکلتی هدایت کند.

۳) بخش پاراسمپاتیک باعث حالت آرامش در بدنه می‌شود.

۶۴ **۱** فقط مورد «ج» درست است. دو نوع کانال دریچه‌دار یونی (سدیمی و پتانسیمی)، هیچ‌گاه همزمان با هم بسته نمی‌شوند، چون هیچ وقت همزمان با هم باز نیستند.

بررسی سایر موارد،
الف) جسم باخته‌ای هیچ‌یک از نورون‌های حسی، نمی‌تواند درون ماده خاکستری نخاع قرار داشته باشد، زیرا یا در ریشه پشتی نخاع قرار دارد و یا اصلاً ارتیاطی با نخاع ندارد، مثل نورون‌های حسی پوست سر و صورت و نورون‌های حسی اندام‌های حسی ویژه.

ب) در هر زمانی دو نوع بون Na^+ و K^+ می‌توانند از غشا عبور کنند.
د) بین دو گره رانویه، هدایت پیام عصبی اتفاق می‌افتد (نه انتقال).

۶۵ **۴** مخچه در پشت ساقه مغز قرار دارد. این گزینه از فعالیت ۵ صفحه ۱۱ کتاب زیست‌شناسی (۲) طرح شده است. چون چشم‌ها بسته هستند، اطلاعاتی از آن‌ها به مرکز عصبی مثل مخچه ارسال نمی‌شود؛ در نتیجه فرد نمی‌تواند به طور طبیعی راه برود و راه رفتن با عدم توازن و دقت انجام می‌شود.

۲) لوپی از مخ که دارای مرز مشترک با لوپ‌های آهیانه و پیشانی است، لوب گیجگاهی است. مخچه در قسمت تحتانی این لوب قبل مشاهده است.

۳) با توجه به شکل ۱۶ صفحه ۱۱ کتاب زیست‌شناسی (۲)، بیشتر حجم مخچه به رنگ خاکستری است؛ از آن جایی که ماده خاکستری شامل جسم باخته‌های عصبی است، بنابراین می‌توان برداشت کرد در بیشتر حجم آن جسم باخته‌های یافت می‌شود. جسم باخته‌ای دارای مرکز تنظیم‌کننده سوت و ساز باخته‌های عصبی یا هسته است.

بررسی سایر گلزینه‌ها

۱) شبکیه، داخلی ترین لایه چشم است که گیرنده‌های نوری، یعنی باخته‌های مخروطی و استوانه‌ای و نیز باخته‌های عصبی در آن قرار دارند.

۲) خارجی ترین لایه چشم، صلبی است که با ماهیچه‌های لادی کره چشم در نهاد است. این ماهیچه‌ها وظیفه حرکت کره چشم را بر عهده دارند.

۳) ماده‌ای زلایی و شفاف به نام زجاجیه در فضای پشت عدسی قرار دارد که شکل کروی چشم را حفظ می‌کند. شبکیه با این ماده زلایی در تماس قرار دارد.

۶۰ **۲** موارد «ج» و «د» مربوط به همه باخته‌های عصبی و باخته‌های پشتیبان عصبی وجود دارند. بافت عصبی از باخته‌های عصبی و باخته‌های پشتیبان تشکیل شده است.

بررسی موارد

الف و ب) تنها در ارتباط با باخته‌های عصبی درست است.

ج) هم باخته‌های عصبی و هم باخته‌های پشتیبان دارای همومنوستازی هستند و می‌توانند وضعیت درونی خود را در محدوده‌ای ثابت نگه دارند.

د) هر دو نوع باخته دارای هسته هستند که در آن هسته، ژن مربوط به میelin وجود دارد.

۶۱ **۱** هیچ‌کدام از موارد صحیح نیستند. منظور صورت سوال، زجاجیه است که ماده زلایی و شفافی است که فضای پشت عدسی را پر می‌کند و موجب حفظ ساختار کروی چشم می‌شود.

بررسی موارد

الف) این موردها، وظیفه زلایه است، نه زجاجیه.

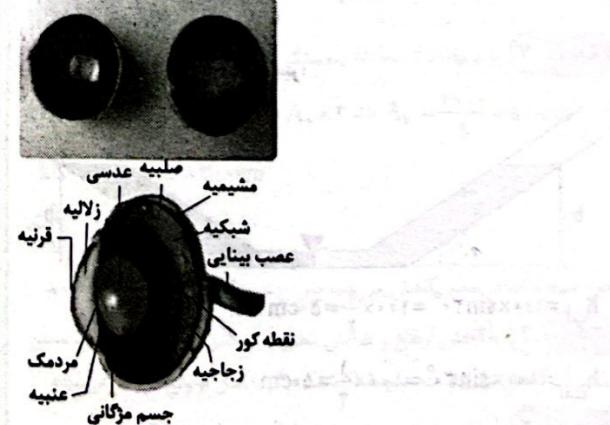
ب) ممکن است در فردی که مبتلا به دوربینی است، مشکل از همگرایی عدسی باشد، نه اندازه کرده چشم فرد.

ج) ماهیچه‌های موجود در عنبه، هیچ‌گونه تماسی با زجاجیه ندارند.

د) زجاجیه قادر ساختار باخته‌ای است.

۶۲ **۴** فرایند تشریح: ماهیچه‌ها را با قیچی از کره چشم جدا کنید

چشم را روی ظرف تشریح قرار دهید و با چاقوی جراحی، صلبی را در فاصله یک سانتی‌متری از قرنیه سوراخ کنید و با قیچی دور تا دور قرنیه را در این فاصله برش دهید دقت کنید قیچی را خیلی درون کرده چشم فرو نبرید تا زجاجیه آسیب نمیندد پس از برش می‌توانید سه لایه چشم و بخش‌های تشکیل‌دهنده آن‌ها و نقطه کور را بینید لایه شبکیه بسیار نازک است، دقت کنید هنگام کار جمع نشود.

به طرز قرار گرفتن عدسی توجه کنید. در کنار عدسی، جسم مژگانی و تارهای اویزی که عدسی را احاطه کرده‌اند، دیده می‌شوند. عدسی را به آرامی خارج کنید. مایع زلایه و زجاجیه زلایی را مشاهده کنید. در این حالت، زلایه به طور کامل شفاف نیست؛ زیرا مقداری از دانه‌های سیاه ملانین از بخش‌های دیگر چشم در آن رها شده‌اند. جسم مژگانی به شکل حلقه‌ای دور محل استقرار عدسی قرار دارد. درون این حلقة، عنبه قرار دارد که نازک‌تر و شامل ماهیچه‌های صاف حلقوی (تنگ‌کننده مردمک) و شعاعی (گشادکننده مردمک) است. سوراخ وسط عنبه همان مردمک است. جسم مژگانی و عنبه به آسانی جدا می‌شوند و قرنیه شفاف و برآمده دیده می‌شود.

۱ سطح مقطع استوانه برابر است با: ۷۷

$$S = \pi r^2 = \frac{\pi d^2}{4} \xrightarrow{d=a} S = \frac{\pi a^2}{4}$$

سطح مقطع مکعب برابر است با:
برای فشار داریم:

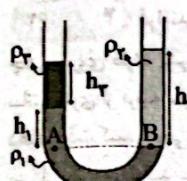
$$P = \frac{mg}{A} \Rightarrow \begin{cases} P_{\text{استوانه}} = \frac{m_1 g}{\frac{\pi a^2}{4}} & (\text{I}) \\ P_{\text{مکعب}} = \frac{m_2 g}{a^2} & (\text{II}) \end{cases}$$

$$\begin{aligned} (\text{I}), (\text{II}) \Rightarrow \frac{P_{\text{استوانه}}}{P_{\text{مکعب}}} &= \frac{\frac{\pi m_1 g}{\frac{\pi a^2}{4}}}{\frac{m_2 g}{a^2}} \Rightarrow \frac{\frac{\pi}{4} m_1 g}{m_2 g} \Rightarrow \frac{\pi}{4} = \frac{m_1}{m_2} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow m_1 = m_2 \Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = 1$$

۱ با توجه به رابطه $P = P_0 + \rho gh$, می‌توان نتیجه گرفت شبب نمودار فشار بر حسب عمق ($P - h$) با چگالی مایع متناسب است. با توجه به آن که مایع ρ_1 بالای مایع ρ_2 قرار گرفته، پس چگالی مایع ρ_1 کمتر از مایع ρ_2 است. یعنی شبب نمودار برای مایع ρ_1 کوچک‌تر از مایع ρ_2 است. ۷۸

۳ ۷۹

$$\begin{aligned} P_A = P_B &\Rightarrow \rho_1 h_1 + \rho_2 h_2 = \rho_2 h_2 \\ &\Rightarrow \rho_1 \times (25 - 10) + 1/2 \times 10 = 1/5 \times 25 \\ &\Rightarrow 15\rho_1 + 12 = 25/5 \Rightarrow 15\rho_1 = 25/5 \\ &\Rightarrow \rho_1 = 1/7 \frac{g}{cm^3} = 1200 \frac{kg}{m^3} \end{aligned}$$

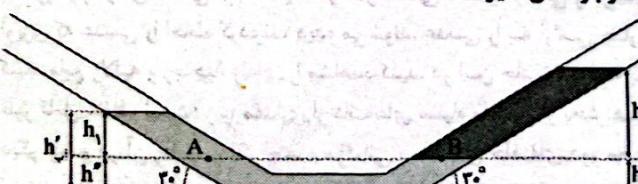
۳ ۸۰ قبل از باز شدن شیر:

$$h_{\text{ا}} = 100 \times \sin 30^\circ = 100 \times \frac{1}{2} = 50 \text{ cm}$$

$$h_{\text{نفت}} = 100 \times \sin 30^\circ = 100 \times \frac{1}{2} = 50 \text{ cm}$$

بعد از باز شدن شیر:

پس از باز شدن شیر، سطح آب در لوله سمت چپ پایین آمده و کمی در لوله سمت راست بالا می‌رود و کل نفت بالای آب قرار می‌گیرد، بنابراین:

$$h_{\text{نفت}}' = h_{\text{نفت}} = 50 \text{ cm}$$

فیزیک

۲ تنها عبارت «ج» نادرست است

ذرات جامد در مکان‌های معینی نسبت به یکدیگر قرار گرفته‌اند و در اطراف این مکان‌های نوسان‌های بسیار کوچکی دارند

۴ وقتی مایعی را به آهستگی سرد کنیم، اغلب جامدات بلوغین تشکیل می‌شوند که بین مثالی از این نوع جامد است

۶۸ ۳ وقتی در نیشۀ عطری را باز می‌کنیم، پس از چند ثانیه برخورد ذرات عطر با ذرات هوا خیلی زیاد می‌شود و به همین دلیل بوی عطر در همه جای اتاق حس می‌شود

۱ ۶۹ وجود برخی ناخالصی‌ها (مثل مایع شوینده) نیروی کشش سطحی آب را ضعیف می‌کنند

۷۰ ۲ با توجه به آن‌که مایع A، ظرف B را تر می‌کند یعنی نیروی دگرچیزی بین مولکول‌های A و B از نیروی هم‌چیزی بین مولکول‌های مایع A بینزت است در نتیجه مایع از لوله موبین B بالا می‌رود و سطح آن مقعر می‌شود

۱ ۷۱ وقتی شیشه می‌شکند با نزدیک کردن قطعات آن به هم نمی‌توان اجزای شیشه را دوباره به هم چسباند ولی اگر آن‌ها را گرم کنیم، فاصله بین مولکول‌های دو قطعه شیشه کم می‌شود و در اثر نیروی هم‌چیزی، قطعات شیشه به یکدیگر می‌چسبند پس اگرچه این پدیده هم مانند کشش سطحی در اثر نیروی هم‌چیزی بین مولکول‌های آب وجود می‌آید ولی پدیده‌ای مختلف است

۳ ۷۲ در شکل سوال، دمای روغن شکل (۱) از دمای روغن شکل (۲) بیشتر می‌باشد، چراکه افزایش دما باعث کاهش نیروی هم‌چیزی می‌شود

۳ ۷۲ در معماری سنتی برای مقابله با اثر موینگی از کاهگل استفاده می‌کردند. لاما امروزه از مواد ناتراوایی مانند قیر استفاده می‌کنند

۱ ۷۴ ۱ وقتی مولکول‌های مایع را کمی از هم دور می‌کنیم، نیروی جاذبه بین آن‌ها ظاهر می‌شود و وقتی فاصله بین مولکول‌های مایع را کم کنیم، نیروی دافعه بین آن‌ها ظاهر می‌شود

۱ ۷۵ ۱ چون فشار هوا به پاسکال داده شده است، پس باید چگالی آب را تبدیل کنیم:

$$\rho = \frac{g}{cm^3} = 1 \times 10^3 = 10^3 \frac{kg}{m^3}$$

دقت گنید، فشار در هر نقطه برابر فشار ستون مایع بالای سر آن به علاوه فشار هوا است، بنابراین:

$$P = P_0 + \rho gh \Rightarrow \frac{P_B}{P_A} = \frac{P_0 + \rho g h_B}{P_0 + \rho g h_A} \quad \frac{h_B = 4 \text{ cm} = 0.04 \text{ m}}{h_A = 10 \text{ cm} = 0.1 \text{ m}}$$

$$\frac{P_B}{P_A} = \frac{9/9 \times 10^3 + (1000 \times 10 \times 0.04)}{9/9 \times 10^3 + (1000 \times 10 \times 0.1)}$$

$$\Rightarrow \frac{P_B}{P_A} = \frac{(9/9 \times 10^3) + (0.04 \times 10^3)}{(9/9 \times 10^3) + (0.1 \times 10^3)} = \frac{10/3 \times 10^3}{10 \times 10^3} = 1/0.3$$

۱ ۷۶ فشار بینهای گاز برابر است با:

$$P_g = P_{\text{ا}} - P_{\text{ب}} = \rho_{\text{ا}} gh - \rho_{\text{ب}} gh$$

پس باید فشار ناشی از ستونی به ارتفاع $54/4 \text{ cm}$ آب را بر حسب سانتی‌متر جیوه محاسبه کنیم:

$$\rho_{\text{جیوه}} = \frac{1000 \times 54/4}{12600} = 4 \text{ cmHg}$$

۴) با توجه به معادله پیوستگی جریان لایه‌ای شاره، آهنگ جریان

شاره ثابت می‌ماند و می‌توان برای تندی آن نوشت:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \quad \frac{A_2 > A_1}{v_2 < v_1} \Rightarrow$$

طبق اصل برنولی با کاهش تندی شاره، فشار آن افزایش می‌یابد.

۵) طبق اصل برنولی با افزایش تندی حرکت مولکول‌های هوای

بالای نی، فشار هوای کاهش یافته و ارتفاع آب درون نی افزایش می‌یابد.

۶) با تزدیک کردن میله باردار به الکتروسکوپ باردار، فاصله ورقه‌ها کم

می‌شود پس نتیجه می‌گیریم که الکتروسکوپ باردار بوده و بر آن مثبت است زیرا با

تجمع بارهای مثبت در کلاهکه فاصله ورقه‌ها کم شده و به هم تزدیک می‌شوند

در ادامه و در لحظه بسته شدن ورقه‌ها، همه بارهای مثبت الکتروسکوپ در

کلاهک آن تجمع می‌یابند. پس از این لحظه، بارهای منفی روی ورقه‌ها موجب

فاصله گرفتن آن‌ها از هم می‌شوند. برای برقراری این شرایط، لازم است بار میله

نسبت به بار الکتروسکوپ بسیار بزرگ‌تر باشد.

۷) ابتدا مقدار بار منفی که جسم به دلیل دریافت 2×10^{-14}

الکترون به دست می‌آورد را محاسبه می‌کنیم:

$$q = -ne = -2 \times 10^{-14} \times 1/6 \times 10^{-5} C = -32 \mu C$$

وقتی این کره با بار اولیه q ، $32 \mu C$ بار منفی می‌گیرد، بار آن منفی شده و

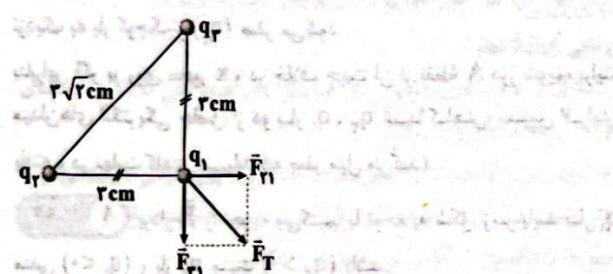
اندازه بار آن $\frac{1}{4}$ اندازه بار اولیه‌اش می‌شود، بنابراین:

$$q - 32 = -\frac{1}{4}q \Rightarrow \frac{5}{4}q = 32 \Rightarrow q = \frac{32 \times 4}{5} = 25.6 \mu C$$

۸) چنان‌چه از شکل مشخص است، مثلث یک مثلث قائم‌الزاویه

متتساوی‌الساقین است، بنابراین نیروهای $\bar{F}_{21}$ و $\bar{F}_{T1}$ همان‌دازه و عمود بر هم

هستند و در نتیجه اندازه $\bar{F}_T$ برابر است با:

$$F_T = \sqrt{F_{21}^2 + F_{T1}^2} \quad \frac{F_{21} = F_{T1} = F}{F_T = \sqrt{2}F} \Rightarrow F_T = \sqrt{2}F$$

$$\frac{F_T = 10\sqrt{2} N}{F_T = 10\sqrt{2}} \Rightarrow 10\sqrt{2} = \sqrt{2}F \Rightarrow F = 10 N$$

با استفاده از قانون کولن داریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \quad \frac{q_1 = q_2 = q}{r^2} \rightarrow q_0 = \frac{9 \times 10^{-9} \times |q|^2}{(0.02)^2}$$

$$\Rightarrow |q|^2 = \frac{9 \times (0.02)^2}{9 \times 10^{-9}} \Rightarrow |q|^2 = 9 \times 10^{-12}$$

$$\Rightarrow |q| = 3 \times 10^{-6} C = 3 \mu C$$

بنابراین:

$$|q_1| = |q_2| = |q_3| = |q| = 3 \mu C$$

شاره در نقاط هم‌سطح یک مایع با هم برابر است، بنابراین:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_A gh_1 = P_B gh'_1$$

$$\Rightarrow 1 \times h_1 = 1/8 \times 5 = 40 \text{ cm}$$

$$h_1 + h' + h'' = h_B \Rightarrow 40 + 2h'' = 50$$

$$\Rightarrow 2h'' = 10 \Rightarrow h'' = 5 \text{ cm}$$

$$ارتفاع آب در وضعیت جدید برابر است با: h'_B = h_1 + h'' = 40 + 5 = 45 \text{ cm}$$

با توجه به اعداد به دست آمده، ارتفاع آب در لوله سمت

چپ 5 cm کاهش یافته است.

در نهایت با توجه به زاویه لوله سمت چپ با سطح افق می‌توانیم تغییر طول

آب در لوله سمت چپ را به دست آوریم:

$$\sin 30^\circ = \frac{5}{h'} \Rightarrow h' = \frac{5}{\sin 30^\circ} = \frac{5}{1/2} = 10 \text{ cm}$$

۹) با توجه به این که قطر کره و ضلع مکعب با هم برابر هستند و با

در نظر گرفتن فرمول‌های حجم، می‌توان نتیجه گرفت که حجم مکعب بزرگ‌تر

از حجم کره است، بنابراین به مکعب نیروی شناوری بیشتری وارد می‌شود و

باعث می‌شود A بالا برود.

۱۰) برای آن که جسمی در آب غوطه‌ور باشد، باید اندازه نیروی

شناوری برابر با اندازه نیروی وزن باشد و برای آن که جسم شناور شود، باید

اندازه نیروی شناوری باز هم برابر با اندازه نیروی وزن باشد.

۱۱) چون حجم قطعه فلزی و در نتیجه حجم آب جابه‌جا شده در

عمق‌های مختلف، ثابت است، بنابراین اندازه نیروی شناوری در حرکت قطعه

فلزی را به پایین، تغییر نمی‌کند و ثابت می‌ماند.

۱۲) هرچه چگالی جسمی بیشتر باشد، مقدار بیشتری از آن در آب

فرو می‌رود.

۱۳) هر چه قطر لوله بیشتر باشد، تندی جریان آب در آن قسمت

کمتر و در نتیجه شاره در آن قسمت بیشتر است:

$$A_1 > A_2 > A_3 > A_4 \Rightarrow v_2 < v_1 < v_4 < v_3$$

$$\Rightarrow P_2 > P_1 > P_3 > P_4$$

۱۴) با استفاده از معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \Rightarrow 200 \times 10 = A_2 \times 4 \Rightarrow A_2 = \frac{2000}{4} = 500 \text{ cm}^2$$

$$\Delta A = 500 - 200 = 300 \text{ cm}^2$$

$$\frac{\Delta A}{A_1} = \frac{300}{200} = \frac{150}{100} = 1.50$$

چون سرعت آب در مسیر کاهش می‌یابد، پس باید سطح مقطع را افزایش دهیم.

۱۵) با کاهش ارتفاع و افزایش تندی آب، طبق معادله پیوستگی، سطح

قطع آب کاهش می‌یابد سه پدیده ذکرشده دیگر با اصل برنولی توجه می‌شوند.

۱۶) ابتدا مساحت سطح مقطع لوله را محاسبه می‌کنیم:

$$A = \pi r^2 \quad r = 20 \text{ cm} = 0.2 \text{ m} \Rightarrow A = 3 \times (0.2)^2 = 0.12 \text{ m}^2$$

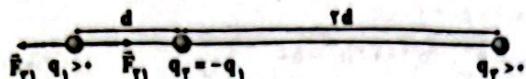
حال آهنگ شارش حجمی آب را بر حسب $\frac{m^3}{s}$ می‌نویسیم:

$$\frac{L}{min} \times \frac{1 \text{ m}^3}{1000 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = \frac{1 \text{ m}^3}{0.03 \text{ s}} = 1800 \text{ m}^3/\text{min}$$

برای محاسبه تندی آب خروجی از دهانه لوله داریم:

$$Av = 0.12 \Rightarrow v = \frac{0.12}{0.03} = 4 \text{ m/s} = 4 \text{ m/s}$$

۹۸ اندازه برایند نیروهای وارد بر بار q_1 از طرف دو بار دیگر برابر است با:

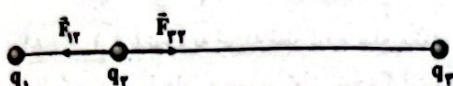

$$F_{r1} = k \frac{|q_1||q_r|}{d^2} = k \frac{|q_1|^2}{d^2}$$

$$F_{r1} = k \frac{|q_1||q_r|}{(2d)^2} = k \frac{|q_1||q_r|}{4d^2}$$

$$\Rightarrow F_r = \frac{k|q_1|}{d^2} (|q_1| - \frac{|q_r|}{2})$$

اندازه برایند نیروهای وارد بر بار q_2 از طرف دو بار دیگر برابر است با:

$$F_{r2} = F_{r1} = k \frac{|q_1|^2}{d^2}$$

$$F_{r2} = k \frac{|q_r||q_r|}{(2d)^2} = k \frac{|q_r|^2}{4d^2}$$

$$\Rightarrow F_r = \frac{k|q_1|}{d^2} (|q_2| - |q_1|)$$

اندازه برایند نیروهای وارد بر بار q_1 ، برابر اندازه برایند نیروهای وارد بر بار q_2 است بنابراین داریم:

$$\frac{k|q_1|}{d^2} (|q_1| - \frac{|q_r|}{2}) = \frac{k|q_1|}{d^2} (\frac{|q_r|}{2} - |q_1|)$$

$$\Rightarrow |q_1| - \frac{|q_r|}{2} = \frac{|q_r|}{2} - |q_1|$$

$$\Rightarrow |q_1| + 2|q_1| = \frac{|q_r|}{2} + \frac{|q_r|}{2} \Rightarrow 2|q_1| = \frac{11}{18}|q_r|$$

$$\Rightarrow \frac{|q_r|}{|q_1|} = \frac{3}{\frac{11}{18}} = \frac{54}{11} \Rightarrow \frac{q_r}{q_1} = \frac{54}{11}$$

۹۹ حالت اول: فرض می کنیم میدان حاصل از بار q_1 در نقطه M

بزرگتر از میدان حاصل از بار q_2 باشد.

$$E = E_1 - E_2 = k \frac{|q_1|}{d^2} - k \frac{|q_2|}{4d^2}$$

$$\Rightarrow E = \frac{k}{d^2} (|q_1| - \frac{|q_2|}{4}) \quad (1)$$

بنابراین بعد از قربنده کردن بار q_1 و قرار دادن آن در فاصله $2d$ از نقطه M داریم:

$$E'_1 + E_2 = 2E \Rightarrow k \frac{|q_1|}{4d^2} + k \frac{|q_2|}{4d^2} = 2E$$

$$\Rightarrow 2E = \frac{k}{d^2} (\frac{|q_1|}{4} + \frac{|q_2|}{4})$$

$$\Rightarrow E = \frac{k}{d^2} (\frac{|q_1|}{8} + \frac{|q_2|}{8}) \quad (2)$$

۹۴ با استفاده از قانون کولن، جزوی نیروی الکتریکی میان دو کره در دو حالت را به دست می آوریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_r|}{r^2} = \frac{12k}{r^2}$$

بار هر یک از کره ها بعد از تماس برقرار است با:

$$q'_1 = q'_r = \frac{q_1 + q_r}{2} = \frac{6 + (-2)}{2} = \frac{4}{2} = 2\mu C$$

جزوی نیروی الکتریکی میان دو کره بعد از تماس برقرار است با:

$$F' = \frac{k|q'_1||q'_r|}{r^2} \Rightarrow F' = \frac{k}{r^2} \times (2 \times 2) = \frac{4k}{r^2}$$

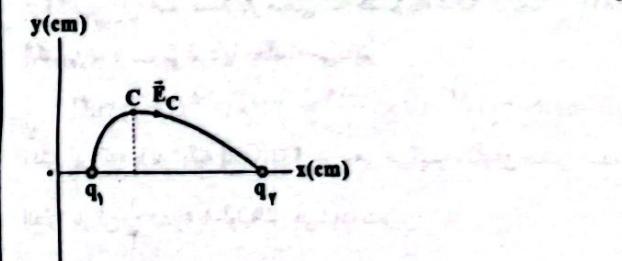
$$\frac{F'}{F} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برقرار است با:

۹۵ طبق رابطه $\vec{E} = q \vec{E}_0$ اگر $q < 0$ باشد، $\vec{E}$ و $\vec{E}_0$ در خلاف

جهت یکدیگر هستند. چون $q_2 < 0$ است، بنابراین در محل بار q_2 ، یعنی در نقطه C، بردار $\vec{E}$ در راستای بردار $\vec{F}$ ، ولی در خلاف جهت آن است بنابراین با:

توجه به اطلاعات سوال و بردار نیروی داده شده داریم:

با توجه به شکل بالا و جهت خطوط میدان الکتریکی میان دو بار q_1 ، q_2 داریم:

$$q_1 > 0, q_2 < 0$$

$$|q_2| > |q_1|$$

چون دو بار تاثیرگذار هستند و از طرفی $|q_2| > |q_1|$ است بنابراین برایند

میدان های الکتریکی حاصل از دو بار q_1 ، q_2 در خارج از فاصله میان دو بار و تزدیک به بار کوچکتر (q_1) صفر می شود.

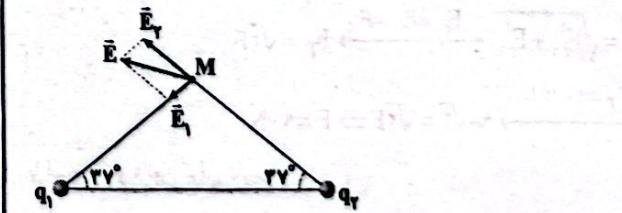
بنابراین اگر بر روی محور x در خلاف جهت آن از نقطه A دور شویم، برایند

میدان های الکتریکی حاصل از دو بار q_1 ، q_2 لبتدآکاهش، سپس افزایش

یافته و در نهایت کاهش می بلند (به صفر میل می کند).

۹۶ بردار $\vec{E}$ را تجزیه می کنیم. با توجه به شکل زیر باید بار q_1

منفی ($q_1 < 0$) و بار q_2 مثبت ($q_2 > 0$) باشد

همچنین با توجه به رابطه $E = \frac{k|q|}{r^2}$ و طول بردارهای $\vec{E}_1$ و $\vec{E}_2$ مشخص می شود که اندازه بار q_2 از اندازه بار q_1 بزرگتر است.

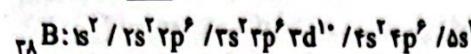
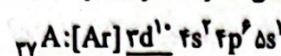
۹۷ با توجه به اصل کوانتیده بودن بار الکتریکی داریم:

$$q = ne \Rightarrow n = \frac{q}{e} = \frac{16 \times 10^{-19}}{1.6 \times 10^{-19}} = 10 \times 10^{11} = 10^{12}$$

چون می خواهیم بار گلوله مثبت شود، پس باید 10^{12} الکترون از آن جدا کنیم.

۱۰۲ برای این که تفاوت عدد اتمی A و B حاصل باشد، باید کمترین

عدد اتمی ممکن برای B و بیشترین عدد اتمی ممکن برای A پیدا کنیم
در این صورت A و B به ترتیب دارای عدد اتمی ۳۷ و ۳۸ خواهد بود.

۱۰۳ شمار عنصرهای دسته ۸، p، d و f در جدول تناوبی به

ترتیب برابر با ۱۴، ۳۶، ۴۰، ۴۲ و ۲۸ عنصر است.

بنابراین تمام رابطه‌های پیشنهادشده درست هستند.

۱۰۴ مطابق داده‌های سؤال آرایش الکترونی اتم عنصر مورد نظر به

یکی از دو شکل $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5 4s^1$ است.
بررسی عبارت‌ها

در هر دو حالت آرایش الکترونی اتم عنصر مورد نظر به $4s$ ختم می‌شود.

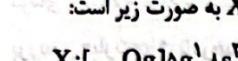
فقط در حالت اول ($3d^5 4s^1$) آرایش الکترونی اتم عنصر مورد نظر از قاعدة آنبا بروی نمی‌کند.

در هر دو حالت آرایش الکترونی اتم عنصر مورد نظر شامل ۷ زیرلایه اشغال شده از الکترون است:

در حالت اول اتم عنصر مورد نظر دارای ۶ و در حالت دوم دارای ۷ الکترون ظرفیتی است. شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم Sb برابر ۵ است.

۱۰۵ آرایش الکترونی اتم عنصر فرضی X به صورت زیر است:

* همان زیرلایه پنجم یک اتم بوده و عدد کوانتومی فرعی (I) آن برابر با ۴ است.

$\left. \begin{array}{l} 1+2+3=6 \\ 1+2+3+4=10 \\ 1+2+3+4+5=15 \\ 1+2+3+4+5+6=21 \end{array} \right\} \Rightarrow 21+4=25$
۱۰۶ مجموع اینا: ۱۰۵) + ۱۰۴) = ۴

هر چهار عبارت پیشنهادشده نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

بسیاری از ترکیب‌های شیمیایی در ساختار خود هیچ یونی ندارند و ذره‌های سازنده آنها، مولکول‌ها هستند.

هر ترکیب یونی که تنها از دو عنصر ساخته شده، ترکیب یونی دوتایی نامیده می‌شود.

هر ترکیب یونی از لحاظ بار الکتریکی خنثی است، زیرا مجموع بار الکتریکی کاتیون‌ها با مجموع بار الکتریکی آئیون‌ها برابر است.

در $NaCl$ ، یون سدیم به آرایش Ne و یون کلرید به آرایش Ar رسیده است.

۱۰۷ به جز عبارت سوم سایر عبارت‌ها درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عنصرهای X و G به ترتیب C و F هستند که فرمول مولکولی ترکیب حاصل از آن‌ها به صورت CF_4 بوده و مدل فضا پرکن این مولکول همانی است که در سؤال آمده است.

عنصر Q همان P بوده که فرمول مولکولی ترکیب حاصل از آن با هیدروژن به صورت PH_3 بوده و مدل فضا پرکن این مولکول همانی است که در سؤال آمده است.

عنصر A همان B است که ترکیب آن با عنصرهای گروه ۱۷، یک ترکیب یونی نیست.

چهار عنصر D، E، G و R یا همان نیتروزن، اکسیزن، فلور و کلر در دما و فشار اتفاق به شکل ماده مولکولی با مولکول‌های دواتمی وجود دارند.

از روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\frac{k}{d^r}(|q_1| - \frac{|q_2|}{4}) = \frac{k}{d^r}(\frac{|q_1|}{\lambda} + \frac{|q_2|}{\lambda})$$

$$\Rightarrow |q_1| - \frac{|q_2|}{4} = \frac{|q_1|}{\lambda} + \frac{|q_2|}{\lambda} \Rightarrow \frac{\gamma}{\lambda}|q_1| = \frac{\gamma}{\lambda}|q_2|$$

$$\Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = \frac{\gamma}{\gamma} \Rightarrow \frac{q_1}{q_2} = \frac{\gamma}{\gamma}$$

حالت دوم: فرض می‌کنیم میدان حاصل از بار q_1 در نقطه M کوچک‌تر از میدان حاصل از بار q_2 باشد:

$$\begin{array}{c} \bar{E}_1 \leftarrow \bar{E} \rightarrow \bar{E}_2 \\ q_1 \quad \quad \quad M \quad \quad \quad q_2 \end{array} \quad E = E_2 - E_1 = k \frac{|q_2|}{4d^r} - k \frac{|q_1|}{d^r} \quad (1)$$

بنابراین بعد از قربانی کردن بار q_1 و فرار دادن آن در فاصله $2d$ از نقطه M داریم:

$$\begin{array}{c} \bar{E}_1 \leftarrow \bar{E}_2 \rightarrow \bar{E} \\ q_1 \quad \quad \quad M \quad \quad \quad q_2 \end{array} \quad E'_1 + E'_2 = 2E \Rightarrow k \frac{|q_1|}{4d^r} + k \frac{|q_2|}{4d^r} = 2E$$

$$\begin{array}{c} \bar{E}_2 \leftarrow \bar{E}' \rightarrow \bar{E} \\ 2\bar{E} \end{array} \quad \Rightarrow 2E = \frac{k}{d^r}(\frac{q_1}{\lambda} + \frac{q_2}{\lambda})$$

$$\Rightarrow E = \frac{k}{d^r}(\frac{q_1}{\lambda} + \frac{q_2}{\lambda}) \quad (2)$$

از روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\frac{k}{d^r}(\frac{|q_2|}{4} - |q_1|) = \frac{k}{d^r}(\frac{|q_1|}{\lambda} + \frac{|q_2|}{\lambda}) \Rightarrow \frac{|q_2|}{\lambda} = \frac{9}{\lambda}|q_1|$$

$$\Rightarrow |q_2| = 9|q_1| \Rightarrow \frac{|q_1|}{|q_2|} = \frac{1}{9}$$

۱۰۸

$$\begin{cases} \bar{E}_1 + \bar{E}_2 = \bar{E} & \text{در حالت اول} \\ 0 + \bar{E}_2 = -2\bar{E} & \text{در حالت دوم} \end{cases} \Rightarrow \bar{E}_1 = 4\bar{E}$$

با استفاده از رابطه بزرگی میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار داریم:

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \Rightarrow \frac{E_2}{E_1} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times (\frac{r}{\lambda})^2 \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times (\frac{2d}{d})^2$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times 4 \Rightarrow \frac{|q_2|}{|q_1|} = \frac{3}{16}$$

با توجه به شکل چون در نقطه M خارج از فاصله دو بار میدان آن‌ها در خلاف جهت یکدیگر است، بنابراین بارهای q_1 و q_2 ناهمنام هستند، پس داریم:

$$q_2 = -\frac{3}{16}q_1$$

شیمی

۱۰۹ ۱ همان زیرلایه‌های $2p$ و $3s$ است. در آرایش

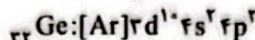
الکترونی تعلیمی عنصرهای دوره چهارم زیرلایه $3p$ به طور کامل از الکترون پر است.

۱۱۰ همان زیرلایه‌های $3d$ ، $4p$ و $5s$ است. در آرایش الکترونی تعلیمی عنصرهای دوره چهارم زیرلایه $5s$ خالی از الکترون است.

۱۱۱ در دوره چهارم ۱۸ عنصر وجود دارد که در مورد ۹ عنصر نخست (از K تا $_{27}Co$)، مجموع الکترون‌های با $n+1=4$ ، بیشتر از مجموع الکترون‌های با $n+1=5$ است.

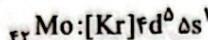
$$\frac{9}{18} \times 100 = 50\%$$

۱۲ ب) شمار الکترون‌های با $n+1=5$ یعنی $3d^5$ و $4p^4$ در اتم $_{32}Ge$ برابر با است.

۱۳ ب) در کاتیون $_{21}Sc^{3+}$ ، ۶ الکترون با $=1$ (زیرلایه S) وجود دارد.

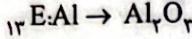
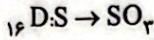
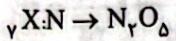
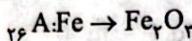
ت) بیرونی ترین زیرلایه اتم $_{42}Mo$ شامل ۱ الکترون است:

۱۴ ۳ به جز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست هستند.

مولکول‌های CO پس از اتصال به هموگلوبین از رسیدن اکسیژن به بافت‌های بدن جلوگیری می‌کنند و این ویژگی باعث مسمومیت فرد می‌شود.

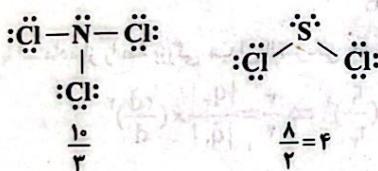
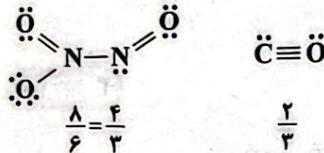
۱۵ ۲ فرمول اکسید عنصرهای موردنظر با حداقل ظرفیت آن‌ها به صورت زیر است:

۱۶ ۳ برای رد عبارت گزینه (۳) می‌توان گفت در دمای $-185^\circ C$

که بین نقطه جوش آرگون ($-186^\circ C$) و اکسیژن ($-183^\circ C$) قرار دارد، آرگون به حالت گازی شکل بوده در حالی که اکسیژن مایع است.

۱۷ ۲ در زیرساختار هر مولکول و نسبت موردنظر آورده شده است:

۱۸ ۴ مطابق داده‌های سؤال، عدد اتمی X حداقل برابر با ۴۰ است.

در آرایش الکترونی اتم هر کدام از عنصرهای زیر، ۵ زیرلایه دوالکترونی وجود دارد:

۲۲

۳۲

۳۹

Ti, Ge, Sr, Y

۱۹ ۳ به جز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست‌اند.

شمار الکترون‌های ظرفیت دوگاز نجیب He و Ar به ترتیب برابر با ۲ و ۸ است.

۲۰ ۴ برای تشکیل یک مول Na_2O از عنصرهای سازنده آن، ۲ مول الکترون مبادله می‌شود.

$$\frac{18/6g}{62g/mol} \times 2 = 0.6 \text{ mole}$$

۲۱ مطابق داده‌های سؤال برای تشکیل ۱/۰ مول ترکیب X ، ۳/۰ مول الکترون و برای تشکیل هر مول ترکیب X، ۳ مول الکترون مبادله می‌شود مانند AlP .

۲۰۸ ۲ در ترکیب‌های مولکولی N_2O ، SO_2 ، NH_3 ، هر کدام از آن‌ها به آرایش پایدار گاز نجیب همدوره خود می‌رسند. در ترکیب‌های پیوندی Al_2O_3 و CaO ، اتم‌های Al و Ca باز نمی‌دانند الکترون به آرایش پایدار گاز نجیب پیش از خود می‌رسند.

۲۰۹ ۲ با توجه به شکل داده شده، فرمول ترکیب‌های X و Y به ترتیب به صورت A_2B_3 و C_2B_7 بوده و برای تشکیل هر مول از آن‌ها به ترتیب ۲ و ۶ مول الکترون بین اتم‌های سازنده آن‌ها مبادله می‌شود.

۲۱۰ ۳ به جز عبارت آخر، سایر عبارت‌ها درست هستند. عنصرهای E، D، A و X به ترتیب Fe ، Mg ، Ne ، He هستند. فرمول شیمیایی منیزیم سولفید و منیزیم فلزی به ترتیب Mg_2S و MgS است. نسبت شمار کاتیون‌ها به شمار آنیون‌ها در این دو ترکیب به ترتیب ۱ و ۷/۵ است.

۲۱۱ ۲ عبارت‌های دوم و چهارم درست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست: CO_2 از جمله گازهای هواکره هستند که در زندگی روزانه نقش حیاتی دارند. گیاهان با پهروگیری از نور خورشید و مصرف CO_2 هواکره، اکسیژن مورد نیاز جانداران را تولید می‌کنند.

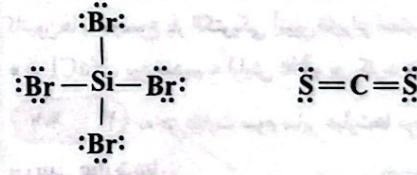
۲۱۲ ۲ عبارت‌های اول و دوم درست هستند. گازهای X، A و O به ترتیب Ar ، N_2 و O_2 هستند. بررسی عبارت‌های نادرست: تفاوت نقطه جوش گازهای Ar و O_2 بسیار کم بوده و به همین علت، تهیه O_2 صدرصد خالص در این فرایند دشوار است. واکنش پذیری گاز نجیب آرگون (را همان X) کمتر از گازهای N_2 و O_2 است.

۲۱۳ ۳ به جز عبارت سوم سایر عبارت‌ها درست هستند. بررسی عبارت‌ها:

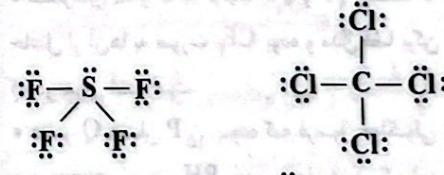
۲۱۴ ۴ به ساختارهای لوپس NO_2 و NO توجه کنید:

۲۱۵ ۵ شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول $SiBr_4$ برابر با ۱۲ و شمار جفت الکترون‌های پیوندی مولکول CS_2 برابر با ۴ است:

۲۱۶ ۶ در ساختار CCl_4 برخلاف SF_4 اتم مرکزی دارای جفت الکترون ناپیوندی است:

۲۱۷ ۷ آرایش الکترون نقطه‌ای اتم کلر به صورت $:\ddot{\text{Cl}}:$ بوده و در ترکیب ClF_3 ، سه چیوند کووالانسی تشکیل داده است.

۲۱۸ ۸ بررسی چهار مورد:

۲۱۹ ۹ اتم Te ۵/۲ دارای ۶ الکترون ظرفیتی است:

۲۲۰ ۱۰ Te: $[Kr]4d^1 4s^2 5p^4$

۱۳۰ به جزء عبارت سوم سایر عبارتها درست هستند

هسته ای از این اسیدها می باشد که در آن Fe^{2+} , Cu^{2+} , Sc^{3+} , K^{+} , F^{-} , Cl^{-} و OH^{-} حضور دارند.

۱۲۱ با توجه به نمودار صفحه ۱۳ کتاب درسی، تفاوت شما از انسی Si و A بیشتر از هر دو عنصر متوازن در دوره سوم جدول است.

۱۳۲ ۱ در گروه چهاردهم جدول دوره‌ای (با چشم‌پوشی از دوره هفتم) مامی عنصرها رسانایی الکتریکی دارند که شامل ۵ عنصر Sn, Ge, Si, C, Pb هستند و سه عنصر نخست دارای پرسه خدمه هستند.

۱۳۳ بجز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست هستند. طلا در
لسمیعت به شکل، فلزی، و عنصری، و نیز به شکار تکیب بافت می‌شود.

۱۳۴ دو عنصر نخست گروه پانزدهم جدول دوره‌ای، نیتروژن و فسفر مستند. فسفر دارای چند آلوتروپ (دگر شکل) بوده که واکنش پذیری فسفر سفید بازیگردانی بوده و به معین دلیل آن را زیر آب نگهداری می‌کنند.

۱۳۵ ۱ این که عنصر A بیش از یک کاتیون تکاتمی تشکیل می‌دهد،
معنی این که A یک فلز بوده و می‌تواند جزو فلزهای واسطه یا اصلی باشد.

۱۲۲ بجز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست هستند

بررسی های داشتماندان برای هوای به دام افتاده درون پلورهای پنج در بخشال های قطبی و نیز سنج های آشنا شنی نشان می دهد که از ۲۰۰ میلیون پال پین تاکنون نیست گاز های سارنده هوا کرکه قدریم تا ثابت مانده است.

۴ مقایسه میان تردید فلزات کلزهای مورد نظر به صورت زیر است
 $\text{Ne} > \text{He} > \text{Kr} > \text{Xe}$

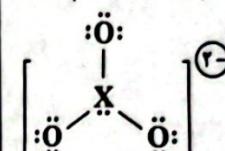
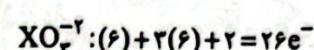
۱۱۲

N₂O : دی نیترید نیتروکسید

ZnO

سلسلة تمارين

۱۲۵ ۲ بحث ساختار آخ، بقیه ساختارها درست مستند

۱۲۶ ۴ هر چوار عبارت بیشنهادشده درست هستند.

جلسه هشتم

هر کدام از عنصرهای Cr_{22} و V_{22} کاتیون‌های تک اتمی X^{r+} و X^{r+} هستند.

کروم یک عنصر واسطه بوده و شماره گروه هر کدام از این عناصرها برابر با شماره الکترون‌های ظرفیتی اتم آن‌ها است.

آرایش الکترونی Cr^{2+} به زیرلایه $3d^4$ ختم می‌شود.

۴s آریش الکترونی اتم Cr₂₄ همانند اتم‌های K₁₉ و Cu₂₉ به زیرلایه^۱

ختم می شود

۱۲۷ در اتم‌های نخستین سری از عنصرهای واسطه، بیشترین مقدار ممکن برای نسبت شمار الکترون‌های با $= 2$ به شمار سایر الکترون‌ها مربوط است: Cu اتم Cu است:

$$\frac{\text{شمار الکترون‌های با } ۲ = ۱ \text{ (زیر لایه d)}}{\text{شمار سایر الکترون‌ها}} = \frac{۱۰}{۲۹ - ۱۰} = ۰/۵۲۶$$

۱۲۸ ۱ هر چهار عبارت پیشنهادشده در ارتباط با عنصرهای دوره سوم
آنلول درست هستند.

رسی عبارت‌ها،
دوره سوم شامل ۸ عنصر بوده و عدد اتمی ۶ عنصر آن (از Al^{۱۳})

۶ عنصر نخست این دوره در دما و فشار اتاق به حالت جامدند.

۱۲۹ از ۱۱۸ عنصر جدول دوره‌ای، عنصرهای دسته S شامل از ۶ عنصر جامد این دوره، سه عنصر Si، P و S در اثر ضربه خرد می‌شوند.

$$\text{درصد عنصرهای اصلی} = \frac{(۲۶+۱۴)}{۱۱۸} \times 100 = ۴۲/۳۷\%$$

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمایش آزمون

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

فرهنگ
محله آموزش فرهنگی

حاج
سنت

سازمان آموزش شور

آزمون

زبان‌آموز

تولید

خدمات زبان

کاح آزمودهای سوابق

join us ...